

Ecologische quickscan

Vliegeniersstraat perceel 1881 in Uden

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	S. Bakker
Review	M. den Uijl
Rapportnummer	EQ-1067
Status rapport	Definitief
Datum	20-9-2022
Aantal pagina's	52
Wijze van citeren	S. Bakker, 2022, Ecologische quickscan Vliegeniersstraat perceel 1881 in Uden, in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportnummer EQ-1067, Sint-Michielsgestel.

Natuurlink
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

Natuurlink B.V.
De Rietzanger 2
5271 LN Sint-Michielsgestel

NL27 RBRB 8836 2360 81

06 - 11 66 72 97

073 - 851 17 38

NL863778458B01

www.natuurlink.nl

info@natuurlink.nl

85887854

Inhoudsopgave

1	Leeswijzer	3
2	Inleiding.....	4
2.1	Doel van de ecologische quickscan	4
3	Werkwijze	5
3.1	Literatuuronderzoek	5
3.2	Flora en fauna onderzoek	5
3.3	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	5
4	Wet- en regelgeving	6
4.1	Inleiding in de Wet natuurbescherming	6
4.2	Soortbescherming in de Wet natuurbescherming	6
4.3	Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming	9
4.4	Zorgplicht voor dieren en planten.....	9
4.5	Houtopstanden in de Wet natuurbescherming.....	9
5	Omschrijving plangebied	10
5.1	Afstand tot beschermde natuurgebieden	12
5.2	Verstoring door geluid	15
5.3	Aanwezige ecotopen	16
5.4	Voorkomende beschermde soorten uit het literatuuronderzoek.	18
6	Effecten van de ingreep en toetsing aan de wet natuurbescherming	22
6.1	Voornemen	22
6.2	Activiteitenoverzicht.....	22
6.3	Bepaling invloed van de effecten	23
6.4	Effecten op beschermde natuurgebieden	26
7	Conclusies en aanbevelingen	28
7.1	Samenvatting soortbescherming.....	30
7.2	Samenvatting gebiedsbescherming	32
8	Gebruikte bronnen	33

1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de beoogde ruimtelijke ingreep van de opdrachtgever en de doelen van het ecologisch onderzoek.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de Wet natuurbescherming en wordt in algemene bewoordingen aangegeven waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van ruimtelijke ingreep.

In hoofdstuk 4 wordt beschreven welke werkwijze is gevolgd bij het uitvoeren van de ecologische quickscan.

In hoofdstuk 5 wordt het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Er wordt een inschatting gemaakt welke beschermde soorten mogelijk voorkomen op basis van literatuuronderzoek en de fysieke bezoeken aan het plangebied.

In hoofdstuk 6 wordt een beschrijving gegeven van de voorgenomen activiteiten van de ingreep en worden de effecten van de voorgenomen ingreep op flora en fauna beschreven. Deze effecten worden vervolgens getoetst aan de wet natuurbescherming.

Afsluitend komen in hoofdstuk 7 de conclusies uit de ecologische quickscan aan bod.

2 Inleiding

De opdrachtgever heeft het voornemen om op perceel 1881 aan de Vliegeniersstraat in Uden een nieuw bedrijfspand te realiseren. Omdat de uitvoering van deze ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op beschermde soorten en beschermde gebieden heeft de gemeente Uden verzocht om een ecologische quickscan uit te voeren. Met dit rapport wordt aan deze vraag voldaan.

2.1 Doel van de ecologische quickscan

In dit oriënterend onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

Vindt het initiatief plaats op een locatie waar (mogelijk) beschermde dier- en/of plantensoorten voorkomen of functies voor deze soorten worden vervuld? Zo ja:

- Welke beschermde dier- en/of plantensoorten komen op of rond deze locatie voor?
- Welk beschermingsregime is van toepassing is op deze soorten?
- Ondervinden die soorten schadelijke effecten van de ingreep?
- Kunnen schadelijke effecten worden voorkomen door de ingreep op een aangepaste wijze uit te voeren?
- Is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van beschermde soorten?

Heeft de ingreep negatieve effecten op beschermd natuurgebieden? Zo ja:

- Wat zijn de instandhoudingsdoelen van de gebieden?
- Heeft de handeling significante gevolgen voor die gebieden?
- Is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van beschermde gebieden?

Is er eventueel een verdiepend onderzoek noodzakelijk? Zo ja:

- Naar welke soorten en functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?

3 Werkwijze

Er is een ecologische quickscan (verkennde inventarisatie) uitgevoerd om in beeld te brengen of door het voorgenomen initiatief negatieve effecten zijn te verwachten op beschermde soorten en beschermde gebieden.

3.1 Literatuuronderzoek

Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) en relevante recente verspreidingsatlassen (zie bijlage 3).

De opgevraagde gegevens dekken het gehele gebied waar de ingreep plaats gaat vinden, samen met het gebied dat binnen de invloedsfeer van de ingreep ligt. Vervolgens is voor deze beschermde soorten onderzocht of op basis van verspreiding, ecologie en de aanwezige ecotopen het aannemelijk is dat een soort in het plangebied of invloedgebied van de ingreep voorkomt.

3.2 Flora en fauna onderzoek

Het plangebied is bezocht door Sebastiaan Bakker. De weersomstandigheden waren geschikt om een betrouwbare inspectie uit te voeren (zie tabel 1).

Tabel 1. Weersomstandigheden tijdens het veldbezoek.

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
08-09-2022	15:00 – 16:00	22 °C. Zwaar bewolkt. ZW4. Geen neerslag.

Tijdens het bezoek is de (potentieel) aanwezige flora en fauna onderzocht, alsook de functies die bepaalde delen van het terrein (kunnen) vervullen. Hierbij is gebruik gemaakt van checklijsten en protocollen (zoals gepubliceerd door het NDFF), kennisdocumenten van BIJ12 en diverse gidsen en websites waarin ecologie van soorten aan bod komt. Aan de hand van deze informatie en opgebouwde ecologische kennis binnen Natuurlink is de feitelijke en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en functies van het plangebied bepaald.

3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Op grond van de beschreven activiteiten is door Natuurlink een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies. De mogelijke negatieve effecten zijn vervolgens getoetst aan de Wet natuurbescherming. Hierbij is gekeken of er sprake is van een overtreding van de soortbescherming of gebiedsbescherming en hoe een overtreding van de Wet natuurbescherming valt te voorkomen.

4 Wet- en regelgeving

4.1 Inleiding in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) is in Nederland op 1 januari 2017 in werking getreden. In deze wet staan de beschermingsregels voor de Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. Vanwege de inwerkingtreding van deze wet zijn de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet komen te vervallen. De Wet natuurbescherming geeft uitvoering aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn die zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming op Europees niveau regelen.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten of beschermde natuurgebieden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Dit betekent in de praktijk dat het bij ruimtelijke ingrepen gaat om het effect van activiteiten op beschermde soorten en gebieden. Als activiteiten zodanig worden uitgevoerd dat er geen schade wordt toebracht, dan is toetsing aan de Wet natuurbescherming niet nodig. Soms is het echter onvermijdelijk dat of onduidelijk of schade wordt toegebracht. In die situaties is het noodzakelijk om aanvullend ecologisch onderzoek te laten uitvoeren en te bepalen of er een vrijstelling geldt voor de activiteiten of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor de aanvraag van een Omgevingsvergunning. De bevoegdheid om te toetsen aan de Wet natuurbescherming ligt in de meeste gevallen bij de provincie.

4.2 Soortbescherming in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes om soorten te beschermen:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
3. soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). De belangrijkste verbodsbepalingen staan vermeld in tabel 2.

Tabel 2. Overzicht belangrijkste verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen ¹	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen ¹ .	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen ¹ .
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing.
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ²	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

¹ Een zodanige verstoring van een van het nest dat deze wordt verlaten dient volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) ook te worden meegenomen in een overtreding van de verbodsbepaling.

² Het opzettelijk storen geldt dan met name in kwetsbare perioden zoals het broedseizoen, overwintering en trek.

De term 'verstoring'.

Er is sprake van een verstoring ingeval een activiteit een verontrusting van een soort veroorzaakt ten gevolge waarvan sprake is van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Zo is er sprake van een verstoring indien de functie van een voortplantings- of rustplaats van een soort, al dan niet voorlopig, door een activiteit niet of minder goed kan worden vervuld, ook al blijft die plaats fysiek in stand. Verstoringen moeten per soort worden beoordeeld in het licht van de intensiteit, duur en frequentie van herhaling van de verstoring.

Bron: BIJ12

Vrijstelling, ontheffing en vergunning.

Voor een besluit waarbij een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt voor een categorie van gevallen, wordt de term "**vrijstelling**" gebruikt.

Voor een beschikking waarbij in een individueel geval een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt, wordt de term "**ontheffing**" gebruikt.

Voor een beschikking waarbij een bepaalde handeling wordt toegestaan, wordt de term "**vergunning**" gebruikt.

4.2.1 Afwijkingen van de verbodsbepalingen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

1. Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
2. Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
3. Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten is voldaan, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

4.2.2 Gedragscode

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 of 3.10 Wnb zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een goedgekeurde gedragscode (art. 3.31 lid 1 Wnb). Werken volgens een gedragscode heeft als voordeel dat geen ontheffingsprocedure hoeft te worden doorlopen. Mogelijke uitzonderingen hierop staan in de gedragscode omschreven. Hierdoor kan het gebruik van een gedragscode zorgen voor een sterke vermindering van administratieve lasten en voor kortere proceduredtijden.

Een gedragscode geldt voor heel Nederland, dus niet voor één bepaald gebied of plaats. En ze mogen door alle organisaties in dezelfde sector gebruikt worden als de belangen en activiteiten op u van toepassing zijn.

De provincies ontvangen graag een melding als een ruimtelijke ingreep onder een gedragscode soortenbescherming wordt uitgevoerd. Dit is niet verplicht maar de provincies stellen dit erg op prijs. Het voorkomt bijvoorbeeld onnodige handhavingsacties.

4.3 Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming

Binnen de Wet natuurbescherming worden ook natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurlijke waarden en wezenlijke kenmerken beschermd. Dit zijn de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen, bijzondere nationale natuurgebieden en de nationale parken. Deze gebieden zijn geselecteerd op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden of om een samenhangend ecologisch netwerk te creëren. De Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wnb, de overige gebieden via het besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en provinciale verordeningen.

Als er naar aanleiding van een initiatief mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart te worden gebracht en te worden beoordeeld. Projecten, plannen en overige handelingen die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuurgebieden zijn vergunningsplichtig.

Binnen deze ecologische quickscan wordt daarom bepaald of het initiatief mogelijk negatieve effecten heeft op de doestellingen van Natura 2000-gebieden en overige beschermde gebieden. Als er sprake is van negatieve effecten, dan dient als eerste stap een voortoets te worden uitgevoerd. Dit is een oriënterend onderzoek naar mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Als hieruit blijkt dat er een kans bestaat op een negatief, maar geen significant effect, dan moet vervolgens een verslechteringstoets worden uitgevoerd. Zijn deze effecten mogelijk wel significant, dan moet er een passende beoordeling worden opgesteld.

4.4 Zorgplicht voor dieren en planten

De Wet natuurbescherming kent een zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Of dier- en plantensoorten en gebieden nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn of haar handelen nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt, laat deze handelingen achterwege, neemt maatregelen om die te voorkomen of probeert deze zoveel mogelijke te beperken of ongedaan te maken.

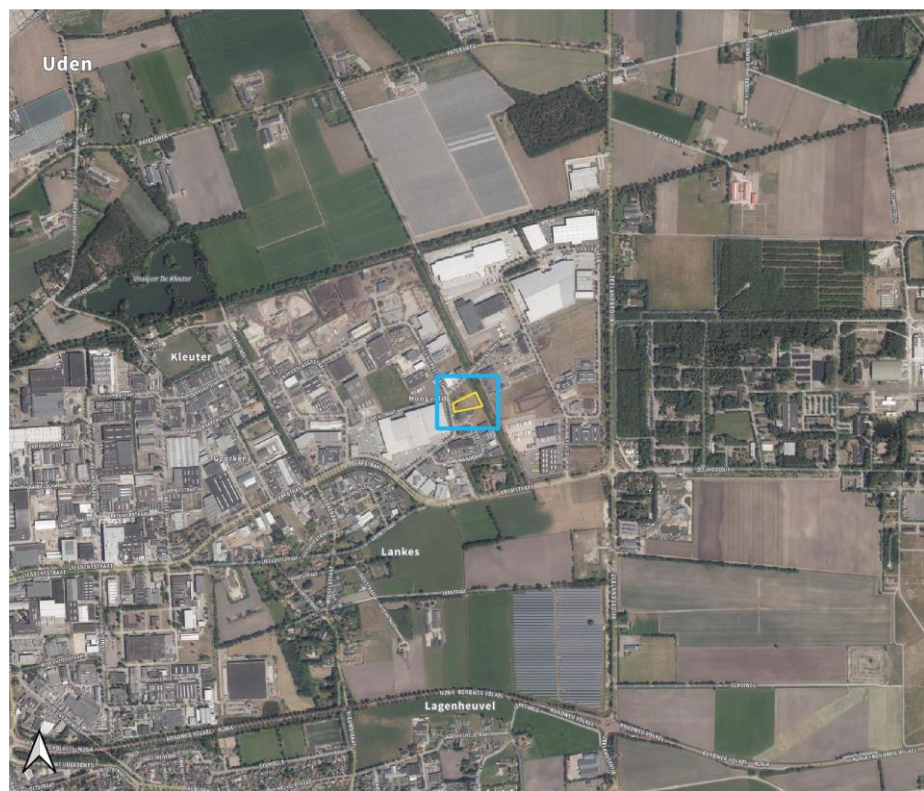
4.5 Houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden opgenomen.

Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Als een houtopstand moet worden gekapt, dan moet de initiatiefnemer dit melden bij het bevoegd gezag en moet er herplant plaatsvinden. Het bevoegd gezag kan een kapverbod opleggen ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

5 Omschrijving plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Vliegeniersstraat in Uden (zie figuur 1 en figuur 2). Het plangebied betreft het kadastrale perceelnummer UDN00-T-1881 en

0 250 500 m

1:15.000

- Uitsnede
- Plangebied

0 20 40 m

1:1.000

- Plangebied

Figuur 1. Ligging van het plangebied. De uitsnede is weergegeven in figuur 2. Bron: Nationaal Georegister, bewerkt.

is 3809 m² groot. Het perceel is gelegen op het bedrijventerrein Goorkens-Hoogveld.

Het plangebied betreft een geheel braakliggend terrein dat is ingesloten door twee bedrijfspanden, de Vliegeniersstraat en een houtwal. Op de volgende pagina's is een aantal foto's te vinden van het plangebied.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (geel omkaderd). Bron: Nationaal Georegister, bewerkt.

Figuur 3. Beeld van het perceel vanaf de Vliegeniersstraat.

Figuur 5. Beeld van Beeld van het perceel vanaf de Vliegeniersstraat.

Figuur 4. Beeld van houtwal aan de oostzijde van het perceel.

Figuur 6. Beeld van het perceel vanaf de houtwal aan de oostzijde.

5.1 Afstand tot beschermde natuurgebieden

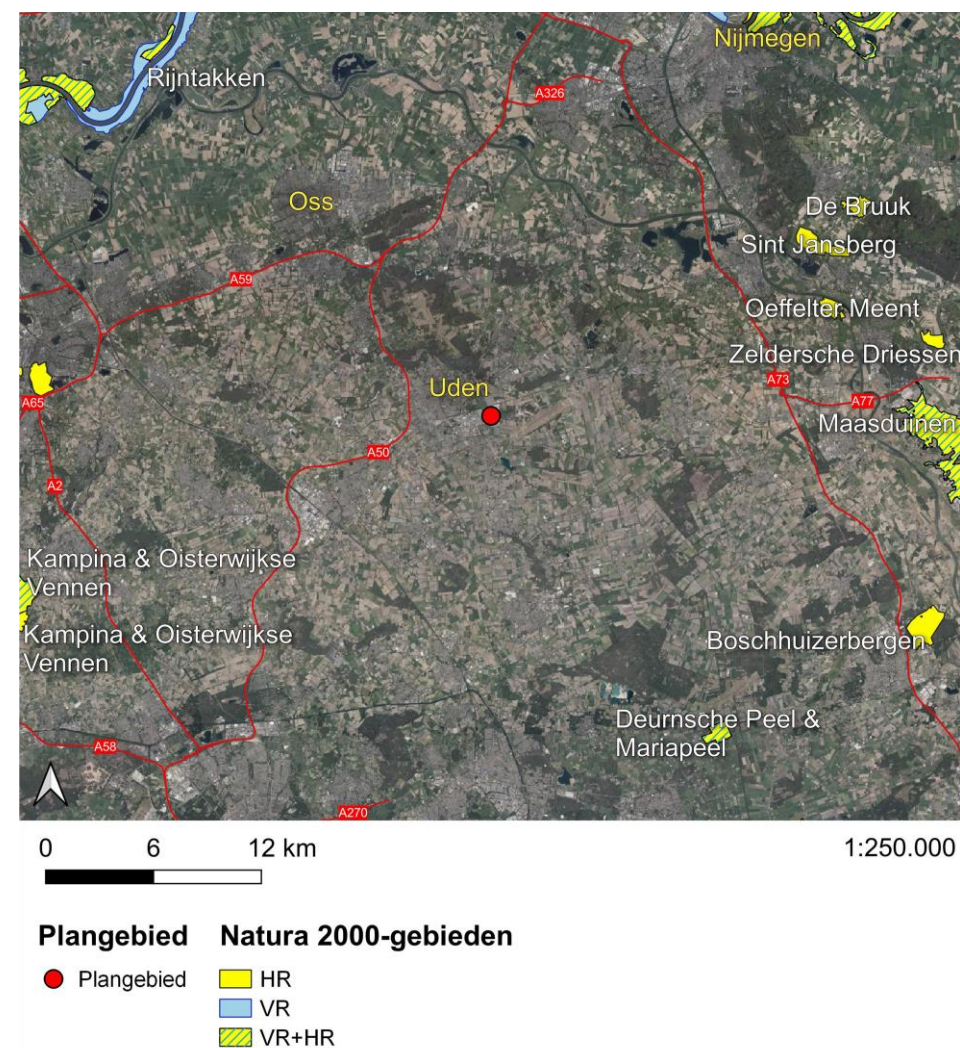
Om te bepalen of geplande activiteiten invloed kunnen hebben op beschermde natuurgebieden is als eerste onderzocht op welke afstand deze gebieden zich bevinden.

Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de is 'Oeffelter Meent' en de 'Sint Jansberg'. De afstand vanaf het plangebied bedraagt iets minder dan 20 kilometer. Verder weg liggen de gebieden 'Deurnsche Peel & Mariapeel', 'Maasduinen' en de 'De Bruuk' (zie ook figuur 7 en tabel 3). Al deze gebieden zijn aangewezen als Habitatrichtlijngebied (HR). De 'Deurnsche Peel & Mariapeel' en 'Maasduinen' zijn ook aangewezen als Vogelrichtlijngebied (VR).

Tabel 3. Afstand van het plangebied ten opzichte van beschermde Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

Gebiedsnaam	Aanwijzing	Afstand (km)
Oeffelter Meent	HR	19,5
Sint Jansberg	HR	19,5
Deurnsche Peel & Mariapeel	HR+VR	21,5
Maasduinen	HR+VR	22,5
De Bruuk	HR	22,5

Figuur 7. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebieden. Bron basiskaart: PDOK

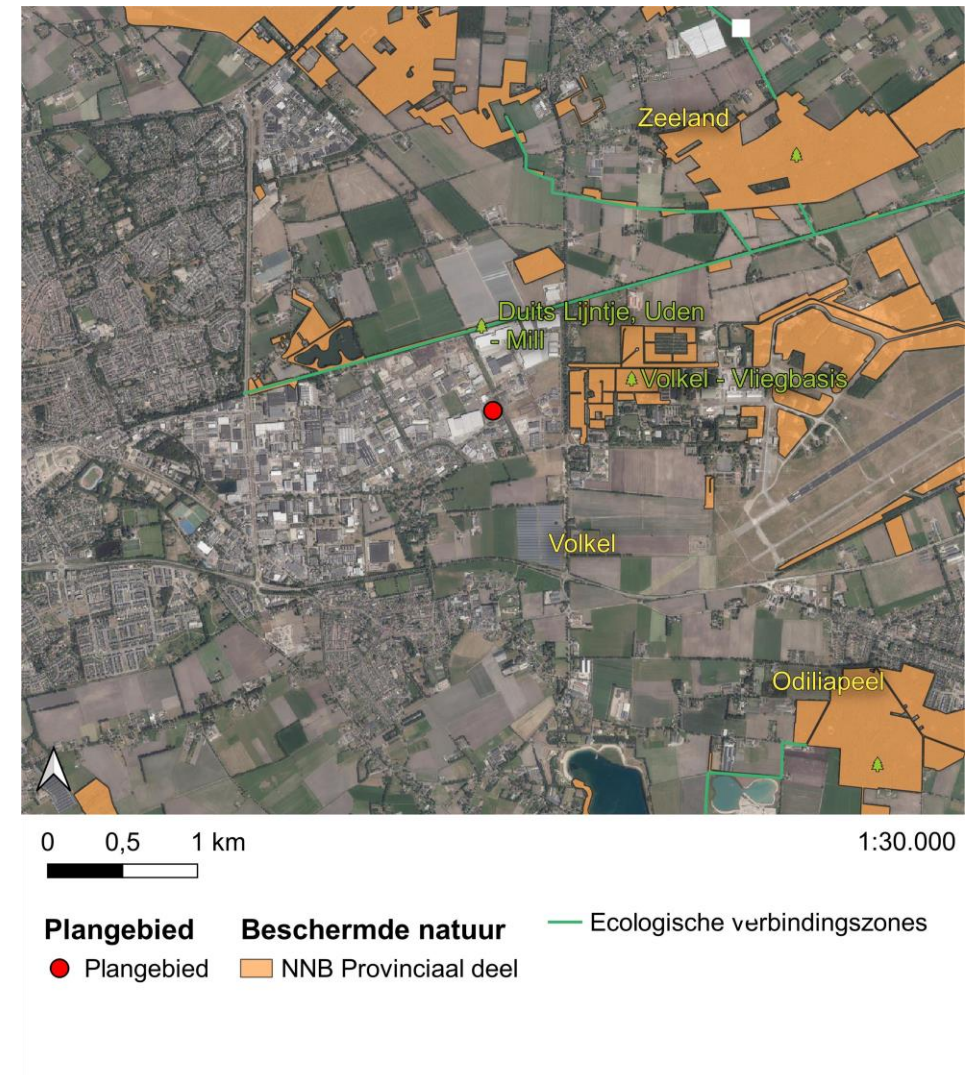
Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied valt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De dichtstbijzijnde delen van het NNN zijn het Duits lijntje op ongeveer 500 meter ten noorden van het plangebied en vliegbasis Volkel op ongeveer 500 meter ten oosten van het plangebied (zie ook figuur 8 en tabel 4).

Op nog iets grotere afstand van het plangebied zijn de Trentse bossen, de Odiliapeelse bossen en Maashorst te vinden.

Tabel 4. Afstand van het plangebied ten opzichte van beschermde Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

Gebiedsnaam	Aanwijzing	Afstand (km)
Duits Lijntje (Uden – Mill)	NNB	0,5
Volkel vliegbasis	NNB	0,5
Trentse bossen	NNB	2,0
Odiliapeelse bossen	NNB	2,8
Maashorst	NNB	2,7

Figuur 8. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant. Bron basiskaart: PDOK

Natte Natuurparels (NNP)

Natte Natuurparels (NNP) zijn hydrologisch gevoelige gebieden binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) die vanwege specifieke omstandigheden van bodem en water hoge natuurwaarden vertegenwoordigen. Rondom de Natte Natuurparels liggen attentiegebieden. De meeste Natte Natuurparels hebben nu last van verdroging. Het herstel van een goede waterhuishouding door méér en langer water vast te houden, is een belangrijke voorwaarde om de gewenste natuur te behouden of terug te laten keren. Ruimtelijke initiatieven mogen daarom geen negatieve effecten hebben op deze gebieden.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natte Natuurparel' zijn het Duits Lijntje op ongeveer 500 meter ten noorden van het plangebied en vliegbasis Volkel op ongeveer 500 meter ten oosten van het plangebied (zie figuur 9).

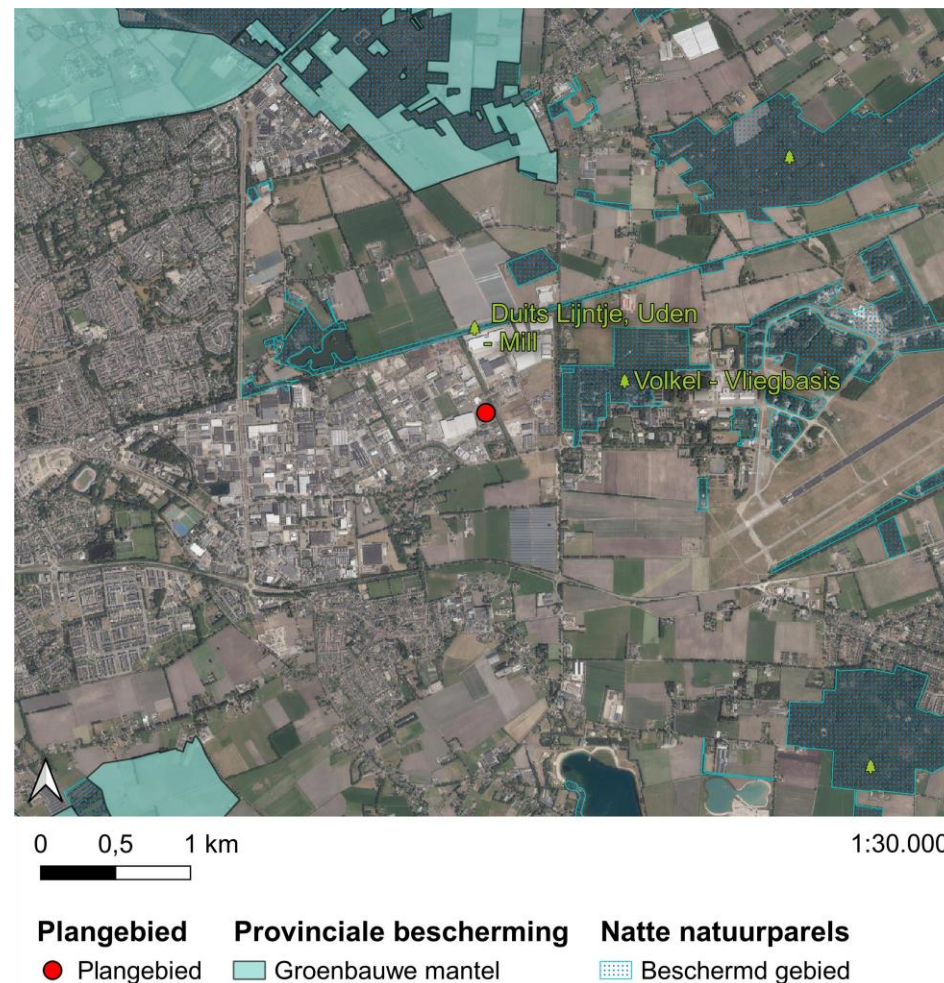
Groenblauwe mantel

De Provincie Noord-Brabant streeft naar samenhangende aanpak van natuur, landschap en water die de omgevingskwaliteit en recreatiemogelijkheden versterkt en waardoor de gevolgen van klimaatveranderingen voor de natuur en het watersysteem beter kunnen worden opgevangen. Om de robuustheid van het systeem te bevorderen, zijn er gebieden opgenomen als verbinding tussen het Natuur Netwerk Brabant en het landelijk gebied - de groenblauwe mantel.

De waarden in de groenblauwe mantel zijn vaak gekoppeld aan het bodem-watersysteem (zoals de aanwezigheid van een kwel), aan landschapselementen (zoals houtwallen en heggen), of aan het voorkomen van bijzondere planten en dieren. De groenblauwe mantel richt zich niet alleen op het beschermen van die waarden, maar juist ook op de ontwikkeling daarvan.

Nieuwe ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk als deze bestaande natuur-, bodem- en waterfuncties respecteren of bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap.

Het dichtstbijzijnde gebied dat zich binnen de Groenblauwe mantel bevindt is Udensoord op 1,6 kilometer ten noorden van het plangebied (zie figuur 9).

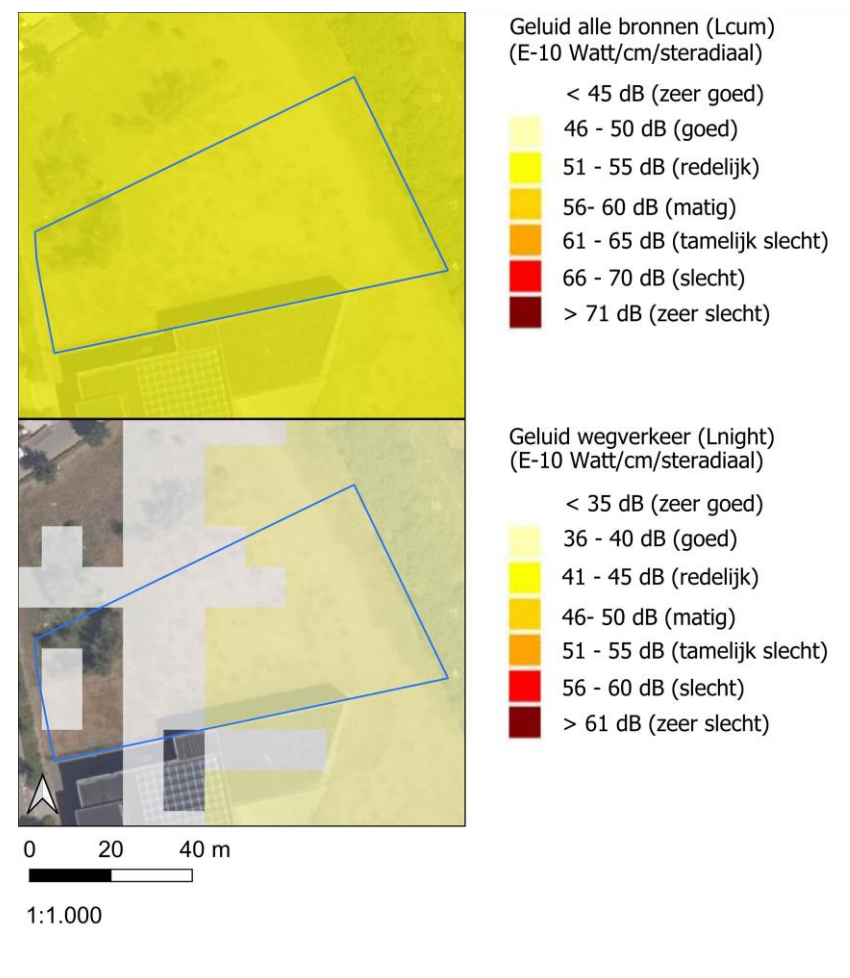
Figuur 9. Ligging van het plangebied ten opzichte van natte natuurparels en de groenblauwe mantel. Bron basiskaart: PDOK

5.2 Verstoring door geluid

De Vliegeniersstraat is ondanks de ligging in op en industrieterrein een relatief rustige weg (zie figuur 11). De geluidsbelasting van alle bronnen gedurende de dag ligt onder de 55 decibel en daardoor zijn de geluidsnormen als redelijk te kwalificeren (zie figuur 10). In de nacht is het beeld beter en is de geluidsnorm zeer goed tot goed. Er is dus geen sprake van een grote mate van verstoring door geluid. Wel was er veel bedrijvigheid in de omgeving en dus is er wel sprake van een redelijke mate van verstoring door menselijke activiteiten / aanwezigheid.

Figuur 11. De Vliegeniersstraat is een relatief rustige weg.

Figuur 10. Geluid van alle bronnen gedurende de dag (boven) en van alleen het verkeer in de nacht (onder). Let op: de kaart geeft alleen een globaal beeld van de hoeveelheid geluid in Nederland. Voor het toetsen van geluidniveaus aan de normen, bijvoorbeeld voor 'geluidbelasting op de gevel' is deze kaart niet geschikt.

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

5.3 Aanwezige ecotopen

Bodemclassificatie

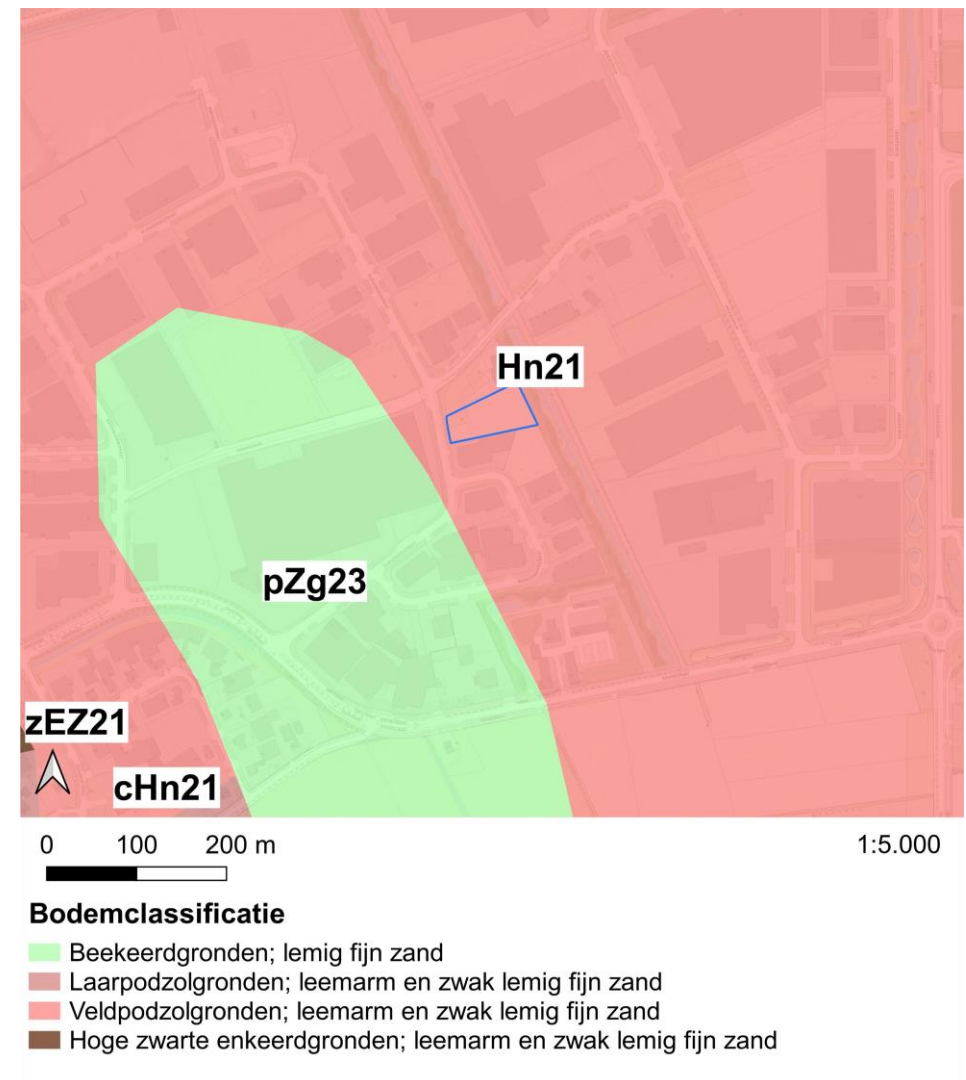
De bodem kan worden geclassificeerd als een veldpodzolgrond (zie figuur 13). Veldpodzolen zijn de meest voorkomende podzolgronden in Nederland. Ze worden veel aangetroffen in de jonge heideontginningen, gebieden die tot eind de 19e - begin 20e eeuw met heide waren bedekt. De veldpodzolgronden liggen in lagere delen, zoals afvoerloze laagten, en op lage ruggen, met relatief hoge grondwaterstanden. Op hogere plaatsen worden ze alleen gevonden als daar tijdens het proces van bodemvorming hoge grondwaterstanden waren.

Braakliggend terrein

Het gehele perceel is momenteel een braakliggend terrein dat gezien de beperkte omvang van ruigtekruiden regelmatig of niet al te lang voor het veldbezoek is gemaaid (zie figuur 12). De grasmat is niet geheel gesloten en kon daardoor vrij eenvoudig worden geïnventariseerd op de aanwezigheid van vaatplanten. Een lijst met gevonden plantensoorten is terug te vinden in bijlage 3.

Figuur 12. Beeld van de vegetatie in het braakliggende terrein.

Figuur 13. Bodemkaart van het plangebied. Bron: Wageningen UR.

Er zijn alleen algemene soorten gevonden die vaak te vinden zijn op gronden die verstoord zijn.

Houtwal

Het plangebied grenst aan de oostzijde aan een houtwal (zie figuur 14). Aan de oostzijde hiervan is een waterloop te vinden die tijdens het veldbezoek geheel droog was gevallen (zie figuur 15). De houtwal heeft een gevarieerde soortensamenstelling en samen met de waterloop vormt het een mooie natuurlijke ecologische verbinding naar het Duits Lijntje ten noorden van het plangebied.

Figuur 14. Beeld van de houtwal grenzend aan de oostzijde van het plangebied.

Figuur 15. Beeld van de houtwal grenzend aan de oostzijde van het plangebied.

5.4 Voorkomende beschermde soorten uit het literatuuronderzoek.

Via de Nationale databank Flora en Fauna (NDFF), waarnemingen.nl en het gebruik van diverse verspreidingsatlassen is nagegaan welke beschermde soorten rond het plangebied de afgelopen 10 jaar zijn waargenomen. Een volledig overzicht van alle beschermde soorten die binnen een geselecteerd representatief gebied rond het plangebied zijn waargenomen is te vinden in bijlage 3. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de soorten waarvan is beoordeeld dat deze voorkomen of kunnen worden verwacht. Van soorten die niet worden verwacht is de onderbouwing hiervan terug te vinden in bijlage 3.

5.4.1 Vogels

Algemeen voorkomende broedvogels

Op en rond het plangebied kunnen algemeen voorkomende broedvogels worden verwacht in de hagen, bomen en het struweel. Soorten als **winterkoning** (*Troglodytes troglodytes*), **houtduif** (*Columba palumbus*), **koolmees** (*Parus major*), **heggemus** (*Prunella modularis*), **roodborst** (*Erithacus rubecula*) en **merel** (*Turdus merula*) kunnen hier bijvoorbeeld mogelijk broeden.

Soorten met een ongunstige staat van instandhouding (SVI)

Er is beoordeeld of rondom de planlocatie soorten aanwezig zijn of kunnen worden verwacht die gevoelig zijn voor verstoring en zich al in een ongunstige staat van instandhouding bevinden. Een voorbeeld is de **zwarte specht** (*Dryocopus martius*). Deze soorten zijn **niet** aangetroffen of verwachten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is gericht gezocht naar mogelijke nestlocaties en hollen van soorten met een jaarrond beschermd nest (zie bijlage 2) in en rondom het plangebied. Deze zijn niet gevonden. De vegetatie van de houtwal is nog te jong om hollenbroeders te verwachten (zie ook figuur 16). Nesten van roofvogels en kraaiachtigen zijn ook niet gevonden.

Figuur 16. Beeld van binnen de houtwal.

Er zijn ook geen gebouwen aanwezig binnen het plangebied. Gebouwbewonende soorten als **huismus** (*Passer domesticus*) en **gierzwaluw** (*Apus apus*) kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten. Een soort als zwarte roodstaart is een waarschijnlijke broedvogel op het industrieterrein, maar een nestlocatie op de naastgelegen gebouwen is vanwege de strakke vormgeving en bitumen daken niet waarschijnlijk.

5.4.2 Zoogdieren

Hieronder volgt een beschrijving van zoogdieren die mogelijk zijn te verwachten binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

INSECTENETERS

De **egel** (*Erinaceus europaeus*) leeft in bijna alle landschappen. In sommige gebieden zijn ze echter algemener dan in andere. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Het is aannemelijk dat de egel in het plangebied foerageert en een verblijfplaats in houtwal lijkt waarschijnlijk.

De **mol** (*Talpa europaea*) komt overal voor waar de grond geschikt is om in te graven. Voorwaarden zijn dat de bodem niet te zandig, te vochtig of te stenig is en dat er voldoende regenwormen aanwezig zijn. De bodem mag daarom ook niet te zuur zijn. De mol heeft een voorkeur voor rulle, humusrijke grond met een niet te hoge grondwaterstand en permanente begroeiing. Er zijn geen molshopen gevonden, maar omdat het gebied geschikt is voor mol kan deze niet met zekerheid worden uitgesloten.

Spitsmuizen

Er kan een aantal spitsmuizen worden verwacht in of direct rondom het plangebied. Het plangebied biedt een geschikt habitat voor soorten als **dwerfspitsmuis** (*Sorex minutus*), **gewone bosspitsmuis** (*Sorex araneus*), **huisspitsmuis** (*Crocidura russula*) en **tweekleurige bosspitsmuis** (*Sorex coronatus*).

Overige spitsmuizenmuizen zijn op basis van hun habitateisen en actuele verspreiding niet te verwachten.

VLEERMUIZEN

Er zijn geen gebouwen aanwezig binnen het plangebied. Gebouwbewonende vleermuissoorten kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten. In de

naastgelegen gebouwen kunnen vanwege de gevelbekleding met metalen platen verblijfplaatsen van vleermuizen ook op voorhand worden uitgesloten.

Het terrein kan wel door vleermuizen worden gebruikt om te foerageren. Het gebied heeft echter een zodanig kleine oppervlakte dat er geen sprake kan zijn van een essentieel foerageergebied. Er is in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat beschikbaar voor vleermuizen om te foerageren.

De houtwal kan vanwege de natuurlijke structuur wel fungeren als een belangrijke vliegroute. Deze houtwal verbindt namelijk het Duits Lijntje met het buitengebied ten zuiden van het industrieterrein. Er zijn echter alternatieve mogelijkheden voor vleermuizen om zich noord-zuidwaarts te verplaatsen. De groene verbinding langs het Jagersveld naast vliegbasis Volkel is daarvan de belangrijkste.

KNAAGDIEREN

De **eekhoorn** (*Sciurus vulgaris*) leeft voornamelijk in uitgestrekte naaldbossen en gemengde bossen waarin naaldbomen overheersen. Ze komen ook voor in parken en tuinen. De eekhoorn komt voor op vliegbasis Volkel en rond visvijver De Kleuter. De eekhoorn kan de houtwal gebruiken om zich te verplaatsen tussen deze twee gebieden, maar de houtopstand is te jong om hier een vaste verblijfplaats te verwachten.

Woelmuizen

Er kan een aantal woelmuisachtigen worden verwacht in of direct rondom het plangebied. Het plangebied biedt een geschikt habitat voor soorten als **aardmuis** (*Microtus agrestis*), **rosse woelmuis** (*Myodes glareolus*), **ondergrondse woelmuis** (*Microtus subterraneus*) en **veldmuis** (*Microtus arvalis*).

Overige woelmuizen zijn op basis van hun habitateisen en actuele verspreiding niet te verwachten.

Ware muizen

Er kan een aantal ware muizen worden verwacht in of direct rondom het plangebied. Het plangebied biedt een geschikt habitat voor soorten als **bruine rat** (*Rattus norvegicus*), **bosmuis** (*Apodemus sylvaticus*), **huismuis** (*Mus musculus*), **dwergmuis** (*Micromys minutus*).

Overige ware muizen zijn op basis van hun habitateisen en actuele verspreiding niet te verwachten.

HAASACHTIGEN

Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en **haas** (*Lepus europaeus*) komen beide voor in de directe omgeving. Er zijn veel sporen aangetroffen van konijn die vooral de houtwal gebruikt als verblijfplaats. Verblijfplaatsen van haas zijn minder waarschijnlijk omdat het habitat minder geschikt is voor deze soort, maar kan niet met zekerheid worden uitgesloten.

ROOFDIEREN

Hondachtigen

De **vos** (*Vulpes vulpes*) komt in de directe omgeving voor. Het territorium varieert meestal van 100 tot 400 ha, maar kan ook vele malen groter zijn, afhankelijk van leefgebied en voedselaanbod. Het is dus zeer aannemelijk dat de vos ook rond het plangebied voorkomt. Er zijn geen holen gevonden die duiden op een verblijfplaats van een vos. Vaste verblijfplaatsen van vos worden dan ook binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden uitgesloten.

Marterachtigen

Van de marterachtigen zijn **steenmarter** (*Martes foina*), **wezel** (*Mustela nivalis*) en **das** (*Meles meles*) en **bunzing** (*Mustela putorius*) in de directe omgeving waargenomen.

Alle marters hebben gemeen dat ze een netwerk aan vaste verblijfplaatsen hebben. Voorbeelden van rustplaatsen zijn: holen, houtstapels, holle bomen, drainagepijpen, takkenrillen, hooi- en stobalen, stapels stenen en puin, gaten en holten, schuurtjes, stallen, kelders en hooizolders. Doordat snoeiafval is gebruikt voor de aanleggen van takkenrillen biedt de houtwal voor alle hiervoor genoemde

marterachtigen mogelijkheden voor een verblijfplaats (zie ook figuur 16 op pagina 18). Daarnaast kan de houtwal worden gebruikt in te foerageren.

Van de das zijn er echter geen wissels of graafsporen aangetroffen waaruit zou blijken dat er actief binnen het plangebied of direct rondom het plangebied wordt gevoerageerd.

EENHOEVIGEN

Het **ree** (*Capreolus capreolus*) komt voor in de omgeving van het industrieterrein. Bosschages die overdag gebruikt kunnen worden als rustplaats ontbreken. Er is namelijk teveel sprake van menselijke verstoring. Een vaste rust- en/of verblijfplaats van ree wordt daarom ook in de houtwal uitgesloten.

5.4.3 Vaatplanten, mossen en korstmossen

Er zijn geen beschermde vaatplanten, mossen en korstmossen waargenomen (zie ook bijlage 3). Er zijn enkel algemeen voorkomende soorten aanwezig. De kans op de aanwezigheid van beschermde soorten is vanwege de landbewerking erg laag.

Alle beschermde soorten die in de directe omgeving zijn waargenomen (zie bijlage 3) kunnen zowel op basis van de standplaatscondities als vanwege het feit dat ze niet zijn aangetroffen worden uitgesloten.

5.4.4 Vissen en zoetwaterweekdieren

Vanwege het ontbreken van een waterhabitat kunnen vissen en zoetwaterweekdieren worden uitgesloten.

5.4.5 Amfibieën

Alleen mobiele soorten als **gewone pad** (*Bufo bufo*) en **bruine kikker** (*Rana temporaria*) zouden mogelijk kunnen worden verwacht op plekken waar voldoende dekking is door opgaande kruiden. Voor overige amfibieën biedt het plangebied geen geschikt zomer-, voortplantings- of winterhabitat.

5.4.6 Reptielen

Beschermde reptielen worden niet verwacht. Deze kunnen of op basis van de lokale verspreiding of op basis van hun habitateisen worden uitgesloten (zie bijlage 3). Voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen daarom worden uitgesloten.

5.4.7 Libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders

Beschermde libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders die in de omgeving zijn waargenomen (zie bijlage 3) zijn niet te verwachten binnen het plangebied. De habitat is hiervoor niet geschikt, de waardplanten zijn afwezig en voor libellen ontbreekt een geschikt waterhabitat.

5.4.8 Geleedpotigen en landweekdieren

Er zijn geen beschermde geleedpotigen (insecten, landweekdieren etc.) in de directe omgeving waargenomen en dus niet te verwachten in het plangebied.

6 Effecten van de ingreep en toetsing aan de wet natuurbescherming

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorgenomen activiteiten en de effecten die deze activiteiten hebben op flora en fauna. Deze effecten worden vervolgens getoetst aan de Wet natuurbescherming

6.1 Voornemen

De opdrachtgever heeft het voornemen om op het perceel een geheel nieuw bedrijfspand te bouwen. Het gehele terrein zal hiertoe worden verhard. Het bedrijf is gespecialiseerd in rioolinspecties, agrarische rioolreiniging, industriële rioolreiniging, rioolonderhoud, rioolbeheer en rioolrenovatie.

6.2 Activiteitenoverzicht

De volgende hoofdactiviteiten zullen worden uitgevoerd.

Bouwrijp maken van het terrein

Voor aanvang van de bouw van de bedrijfshal zal het terrein eerst bouwrijp worden gemaakt. Met een shovel zal de grond worden geëgaliseerd en zullen sleuven worden getrokken voor leidingen en elektra.

Het bouwrijp maken van het terrein zal worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van alle aanwezige en mogelijk te verwachten soorten broedvogels. Deze activiteit zal naar verwachting een aantal weken in beslag nemen.

Bij het bouwrijp maken van het terrein kunnen de volgende versturende effecten optreden:

Figuur 17. Geplande ruimtelijke ontwikkeling. Bron basiskaart: PDOK

- verlies vaste voortplantings- rust- of verblijfplaatsen;
- directe sterfte (bij graafwerkzaamheden);
- verstoring door beweging van mensen en materiaal;
- verstoring door trilling;
- verstoring door geluid.

Realisatie van de nieuwbouw.

Bij de nieuwbouw zal er naar verwachting op een groot aantal dagen zwaar materieel moeten worden ingezet. Hierbij valt te denken aan een hijskraan en een betonwagen. Ook bouwmaterialen zullen naar verwachting met zwaar vrachtverkeer worden aangevoerd.

De bouw zal bestaan uit algemene bouwwerkzaamheden. Storende factoren die normaal gesproken kunnen optreden zijn:

- verstoring door geluid;
- verstoring door licht;
- verstoring door trilling;
- verstoring door beweging van mensen en materiaal.

6.3 Bepaling invloed van de effecten

Uit het onderzoek naar beschermde soorten blijkt dat er beschermde soorten zijn aangetroffen of mogelijkwzij zijn te verwachten binnen of direct rond het plangebied. In bijlage 3 zijn alle soorten weergegeven die zijn waargenomen, binnen een geselecteerd gebied rond het plangebied. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de effecten op soorten die daadwerkelijk verwacht kunnen worden binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt geoordeeld of soorten bij de ingreep kunnen worden gedood of verwond en of de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van een soort wordt aangetast. Het betreft de vaste rust- en verblijfplaats zelf, alsook de soortspecifieke omgevingseisen, gekoppeld aan de vaste rust- en verblijfplaats (ook wel benoemd als de functionele leefomgeving). Hierbij dient ook de actieradius van de soort te worden betrokken.

Mochten negatieve effecten worden vastgesteld dan dienen voorafgaand aan de activiteit effectbeperkende en/of verzachtende maatregelen te worden getroffen om het herstel zo snel mogelijk te laten plaatsvinden.

6.3.1 Vogels

Het is zeer aannemelijk dat een aantal algemeen voorkomende vogels broedt in de houtwal en daarmee binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden. Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen activiteiten tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Volgens [art. 3.1 Wnb](#) is het namelijk verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Activiteiten die er toe leiden dat nesten worden vernietigd of verlaten, of waarbij het aannemelijk is dat de activiteit gevolgen heeft voor het broedsucces, moeten daarom achterwege worden gelaten.

Een overtreding kan worden voorkomen door de uitvoering van het initiatief te starten buiten de periode dat vogels broeden of jongen grootbrengen. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. [Het gaat erom of er een broedgeval is](#). Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar er zijn soorten die buiten deze periode broeden. Voorbeelden zijn een aantal soorten uilen die al heel vroeg in het jaar beginnen met broeden en een aantal soorten duiven die tot eind oktober kan broeden en bij gunstige omstandigheden nog langer.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van [art. 3.1 Wnb](#). Voor deze soorten is geen ontheffing nodig als werkzaamheden buiten het broedseizoen worden opgestart. Evenmin is een ontheffing nodig als maatregelen worden getroffen die voorkomen dat deze soorten zich op of rond het werkgebied vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten worden verplaatst of verwijderd, maar daar zijn uitzonderingen op. Bepaalde nesten zijn jaarrond beschermd.

Jaarrond beschermde nesten

Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermd nest worden niet verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Soorten met een ongunstige staat van instandhouding (SVI)

Volgens art. 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Soorten die zich in een ongunstige staat van instandhouding bevinden, en gevoelig zijn voor verstoring, worden echter niet verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

6.3.2 Zoogdieren

INSECTENETERS

Alle insecteneters die kunnen worden verwacht (met name spitsmuizen) zijn vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

VLEERMUIZEN

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan op voorhand worden uitgesloten. Rond en boven het plangebied kunnen wel foeragerende vleermuizen worden verwacht. De houtwal kan fungeren als belangrijke vliegroute, maar is niet essentieel voor vleermuizen om zich ter plaatse door het landschap te verplaatsen.

Om te zorgen dat deze mogelijke vliegroute en het foerageergebied goed blijft functioneren zal de verstoring door licht moeten worden geminimaliseerd. Dit kan door het nemen van de volgende maatregelen:

- Probeer in de periode april tot oktober overdag te werken, zodat er geen verstoring van foeragerende vleermuizen plaatsvindt door kunstlicht. Buiten deze periode zijn de meeste vleermuizen niet of minder actief.
- Als het toch noodzakelijk is om licht te gebruiken, gebruik dan lichtarmaturen die het licht naar bepaalde zijden blokkeert (van houtwal af) en gebruik vleermuisvriendelijk licht (zie kader).
- Bij de aanleg van permanente verlichting moet rekening worden gehouden met de invloed daarvan op vleermuizen en andere nachttactieve soorten.

VERLICHTING.

Verlichting werkt verstorend op nachttactieve dieren. Dieren passen hun gedrag hier op aan en vermijden vaak plekken waar veel licht is. De mate waarin het licht verstoort is afhankelijk van de hoeveelheid licht, de lichtkleur en de gevoeligheid van een soort voor licht. Wit, blauw en groen licht werken over het algemeen erg verstorend, rood licht veel minder.

Verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen kunnen bijvoorbeeld minder goed gaan functioneren als gevolg van lichtverstoring.

KNAAGDIEREN

Woelmuisen

Er kan een aantal woelmuisachtigen worden verwacht op het terrein. Alle te verwachten woelmuisachtigen (aardmuis (*Microtus agrestis*), rosse woelmuis (*Myodes glareolus*) en veldmuis (*Microtus arvalis*) zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Ware muizen

Er kan ook een aantal ware muizen worden verwacht op het terrein. Alle te verwachten ware muizen ((bruine rat (*Rattus norvegicus*), zwarte rat (*Rattus rattus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), huismuis (*Mus musculus*), dwergmuis (*Micromys minutus*)) zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

HAASACHTIGEN

Vaste rust- en verblijfplaatsen van haasachtigen zijn vastgesteld binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. **Konijn (*Oryctolagus cuniculus*)** en **haas (*Lepus europaeus*)** zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

EENHOEVIGEN

Vaste rust- en verblijfplaatsen van evenhoevigen zijn niet te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

ROOFDIEREN

Marterachtigen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter (*Martes foina*), wezel (*Mustela nivalis*) en bunzing (*Mustela putorius*) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Bij de voorgenomen ingreep zullen mogelijke verblijfplaatsen in de houtwal echter niet fysiek worden aangetast. Er kan dus alleen mogelijk sprake zijn van verstoring. Als die verstoring dermate groot is dat de verblijfplaats wordt verlaten, dan wordt dat gelijkgesteld aan een overtreding van **art. 3.10 lid 1b Wnb** waarin het verbod is vastgelegd om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Alle marters hebben echter een netwerk aan vaste verblijfsplaatsen en wisselen daar regelmatig tussen. Het netwerk aan verblijfplaatsen zal ook blijven functioneren tijdens de ingreep. Er kan dus ook worden gesteld dat een eventuele verstoring wel een effect heeft, maar geen negatief effect. De voortplanting en overleving van aanwezige individuen komt namelijk niet in gevaar. Daarnaast bevindt de houtwal zich in een industrieel gebied waar veel menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Indien hier verblijfplaatsen aanwezig zijn dan zal er bij aanwezige individuen al enige gewenning zijn opgetreden aan menselijke activiteiten.

6.3.3 Vaatplanten en mossen

Er zijn geen beschermde vaatplanten en mossen waargenomen of te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

6.3.4 Vissen en zoetwaterweekdieren

Vanwege het ontbreken van een waterhabitat in en rond het plangebied kunnen negatieve effecten op vissen en zoetwaterweekdieren worden uitgesloten.

6.3.5 Amfibieën

Alleen mobiele soorten als **gewone pad (*Bufo bufo*)** en **bruine kikker (*Rana temporaria*)** zouden mogelijk kunnen worden verwacht op plekken waar voldoende dekking is door opgaande kruiden. Deze soorten zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

6.3.6 Reptielen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van reptielen zijn niet vastgesteld en te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

6.3.7 Libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders

Beschermde libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen zijn hiermee uitgesloten.

6.3.8 Geleedpotigen en landweekdieren

Overige beschermde geleedpotigen en landweekdieren zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen zijn hiermee uitgesloten.

6.4 Effecten op beschermde natuurgebieden

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wnb. Plannen, projecten en overige handelingen mogen geen negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde Natura 2000-gebieden kan alleen redelijkerwijs een mogelijk negatief effect worden verwacht door de uitstoot van stikstof (zie ook tabel 5).

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Deze wet regelt onder meer drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie:

- in 2025 moet minimaal 40% van het areaal van de stikstofgevoelige natuur in beschermde Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau hebben;
- in 2030 minimaal de helft en;
- in 2035 minimaal 74%.

Het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering werkt de Wet stikstofreductie en natuurverbetering verder uit. Hierin is onder andere een bouwvrijstelling opgenomen. Voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten geldt er een vrijstelling en hoeft er dus geen stikstofcalculatie te worden uitgevoerd. De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase van wat wordt gebouwd of aangelegd. Dat betekent bijvoorbeeld dat met name voor zaken die een verkeersaantrekkende werking hebben een stikstofcalculatie dient te worden uitgevoerd.

Het project van de opdrachtgever heeft in de gebruiksfase een verkeersaantrekkende werking en daarom is door MILON een stikstofrapportage opgesteld (Tijssen, J., 16 september 2022, Projectnummer: 20212001). Uit de resultaten blijkt dat de stikstofdepositie op geen van de Natura-2000 gebieden groter is dan 0,00 mol per hectare per jaar. Hieruit blijkt dat de inrichting geen gevolgen heeft voor Natura-2000 gebieden.

Tabel 5. Toetsing van mogelijke negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden.

Mogelijke negatieve effecten	Effect kan optreden?	Toelichting
Oppervlakteverlies	Nee	N.v.t.
Versnippering	Nee	N.v.t.
Verzuring door stikstof uit de lucht	Nee	Niet significant
Vermesting door stikstof uit de lucht	Nee	Niet significant
Verzoeting	Nee	N.v.t.
Verziltig	Nee	N.v.t.
Verontreiniging	Nee	N.v.t.
Verdroging	Nee	N.v.t.
Vernatting	Nee	N.v.t.
Verandering stroomsnelheid	Nee	N.v.t.
Verandering overstromingsfrequentie	Nee	N.v.t.
Verandering dynamiek substraat	Nee	N.v.t.
Verstoring door geluid	Nee	N.v.t.
Verstoring door licht	Nee	N.v.t.
Verstoring door trilling	Nee	N.v.t.
Optische verstoring	Nee	N.v.t.
Verstoring door mechanische effecten	Nee	N.v.t.
Verandering in populatiedynamiek	Nee	N.v.t.
Bewuste verandering soortensamenstelling	Nee	N.v.t.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) geldt het toetsingskader van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is 'nee, tenzij' beginsel opgenomen. Directe of indirecte aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden door een ingreep *binnen* het NNN dient waar mogelijk te worden voorkomen.

Het plangebied valt *niet binnen* het NNN, waardoor het hiervoor genoemde toetsingskader *niet* van toepassing is. Wel is 'externe werking' van toepassing in de Provincie Noord-Brabant. Er dient dus te worden beoordeeld of er sprake is van een directe of indirecte aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden door de ingreep. Gezien de aard van de ingreep en de afstand tot het NNN is hier geen sprake van en worden *geen* negatieve effecten op het NNN verwacht.

Het plangebied valt *niet* binnen de groenblauwe mantel. Ook heeft de ingreep *geen invloed* op Natte Natuurparels.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de ecologische quickscan beschreven. Hierbij wordt een indeling naar beschermingsregime gebruikt.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Algemeen voorkomende broedvogels

Een aantal algemeen voorkomende vogels kan mogelijk als broedvogel worden verwacht binnen de invloedsfeer (houtwal) van de werkzaamheden. Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen activiteiten tijdens het broedseizoen die dicht bij mogelijke nestlocaties liggen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Volgens [art. 3.1 lid 2 Wnb](#) is het namelijk verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Hieronder valt ook een dusdanige verstoring dat het nest wordt verlaten.

Volgens [art. 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb](#) is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Vogels die zich al in een ongunstige staat van instandhouding bevinden en gevoelig zijn voor verstoring worden echter niet verwacht.

Een overtreding kan worden voorkomen door de uitvoering van het initiatief te starten buiten de periode dat vogels broeden of jongen grootbrengen. Als de werkzaamheden doorlopen tot in het volgende broedseizoen, dan worden er geen verbodsbepalingen overtreden. Vogels zullen zich ofwel niet vestigen of er is gewinning opgetreden aan de verstoring waardoor negatieve effecten zijn uitgesloten.

Voor het broedseizoen stelt de Wnb geen vaste begin- of einddatum. [Het gaat er om of er een broedgeval is](#). Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar er zijn soorten die buiten deze periode broeden. De aan- of afwezigheid van broedvogels kan ook worden aangetoond door een inspectie op broedvogels door een deskundige op het gebied van vogels.

Nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermd nest kunnen op voorhand worden uitgesloten. Er zijn geen mogelijkheden voor gebouwbewonende vogelsoorten en nesten of hollen in de houtwal zijn ofwel niet aangetroffen of niet te verwachten.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Er worden geen verblijfplaatsen verwacht van soorten verwacht die beschermd zijn onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Beschermingsregime 'andere soorten'

Verblijfplaatsen van een aantal soorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'andere soorten' kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. De meeste te verwachten soorten zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter (*Martes foina*), wezel (*Mustela nivalis*) en bunzing (*Mustela putorius*) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden (houtwal). Deze soorten hebben echter een netwerk aan vaste verblijfplaatsen en wisselen daar regelmatig tussen. Het netwerk aan verblijfplaatsen zal ook blijven functioneren tijdens de ingreep en zal niet fysiek worden aangetast. Er kan dus worden gesteld dat een eventuele verstoring mogelijk wel een effect heeft, maar geen 'negatief' effect. De voortplanting en overleving van aanwezige individuen komt namelijk niet in gevaar. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Zorgplicht

Voor soorten die zijn vrijgesteld, geldt wel de zorgplicht. Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Maatregelen die genomen kunnen worden zijn:

- Let continue op aanwezige individuen binnen het werkterrein (denk aan algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren) en verplaats deze naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Bij grondwerkzaamheden moet er één kant op moet worden gewerkt, zodat soorten de kans krijgen om te vluchten. Werk bij voorkeur richting de achterzijde van het perceel om verkeersslachtoffers te voorkomen.
- Het is aannemelijk dat vleermuizen vanaf de schemering foerageren binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden of de houtwal gebruiken als vliegroute. Om te zorgen dat mogelijke vliegroute en het foerageergebied goed blijven functioneren zal de verstoring door licht moeten worden geminimaliseerd. Dat geldt ook voor de toekomstige situatie.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het project van de opdrachtgever heeft in de gebruiksfase een verkeersaantrekkende werking. Een **negatief effect** als gevolg van een verhoogde stikstofdepositie kan daarom **niet** op voorhand worden **uitgesloten**. Om juridisch zeker te zijn dat het project geen significante depositie in natuurgebieden veroorzaakt moet het initiatief worden getoetst in AERIUS.

Op basis van de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde Natura 2000-gebieden worden er geen overige negatieve effecten verwacht op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ruimtelijke ontwikkeling vindt **niet** plaats *binnen* het Natuurnetwerk Nederland (NNN) waardoor directe aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden van het NNN niet plaatsvindt. Er wordt ook **geen** indirecte aantasting verwacht als gevolg van **externe werking** op het NNN.

Provinciaal beschermde gebieden

Het plangebied valt niet binnen de groenblauwe mantel. Ook heeft de ingreep geen invloed op Natte Natuurparels.

7.1 Samenvatting soortbescherming

In tabel 6 is een samenvatting te vinden waarin wordt aangegeven of het voorgenomen initiatief negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. Er wordt ook aangegeven hoe een eventuele overtreding kan worden voorkomen.

Tabel 6. Overzicht mogelijk aanwezige of aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied en de te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Mogelijk aanwezig	Overtreding Wnb	Vervolgtraject / maatregelen	Toelichting
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen		Werkzaamheden uitvoeren als er geen broedgevallen aanwezig zijn.
	Ongunstige SVI	Nee	Nee		
	Jaarrond beschermd nest	Nee	Nee		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee		
	Foerageerhabitat	Ja	Ja		Voorkom verstoring door licht
	Vliegroutes	Ja	Ja		Voorkom verstoring door licht
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Nee	Zorgplicht afdoende	
Vaatplanten en mossen		Nee	Nee		
Vissen en zoetwaterweekdieren		Nee	Nee		
Amfibieën		Ja	Nee	Zorgplicht afdoende	
Reptielen		Nee	Nee		
Libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders		Nee	Nee		
Geleedpotigen en landweekdieren		Nee	Nee		

In tabel 7 is een overzicht te vinden van alle beschermde soorten die niet kunnen worden uitgesloten binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden. Er wordt tevens aangegeven of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en of aanvullend onderzoek naar beschermde soorten noodzakelijk is.

Tabel 7. Overzicht van niet uit te sluiten soorten en eventuele noodzakelijk aanvullend onderzoek naar deze soorten.

Beschermde soorten waarvan verblijfplaatsen binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden niet kunnen worden uitgesloten					
Beschermingsregime	Soort	Vrijgesteld	Categorie nest	Aanvullend onderzoek	Type onderzoek
Wnb-andere soorten					
	Bruine kikker	Ja		☐	
	Gewone pad	Ja		☐	
	Bosmuis	Ja		☐	
	Bunzing			☐	
	Dwergmuis	Ja		☐	
	Egel	Ja		☐	
	Haas	Ja		☐	
	Huisspitsmuis	Ja		☐	
	Konijn	Ja		☐	
	Rosse woelmuis	Ja		☐	
	Steenmarter			☐	
	Wezel			☐	

7.2 Samenvatting gebiedsbescherming

In tabel 8 is een samenvatting te vinden waarin wordt aangegeven of het voorgenomen initiatief negatieve effecten kan hebben op beschermde gebieden of houtopstanden en wat de eventuele vervolgstappen zijn.

Tabel 8. Overzicht mogelijk aanwezige of aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied en de te nemen vervolgstappen.

Gebiedsbescherming	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Toelichting
Natura 2000	Nee	Geen	Er is een Aerius calculatie uitgevoerd waaruit blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet significant is.
Natuurnetwerk Nederland	Nee	Geen	
Provinciaal beschermde gebieden	Nee	Geen	
Houtopstanden	Nee	Geen	Niet van toepassing.

8 Gebruikte bronnen

- BIJ12. (2017 versie 1.0, 7). *Kennisdocument Gewone grootvleermuis *Plecotus auritus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- BIJ12. (2017 versie 1.0). *Kennisdocument Steenuil *Athene Noctua**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming:
<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017, versie 1.0). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- BIJ12. (2017, versie 1.0). *Kennisdocument Huismus *passer domesticus**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- BIJ12. (2017, versie 1.0, 7). *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii**. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- Bouwens, S. (2017). *Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming - Provincie Noord-Brabant*. Zoogdierverseniging.
- Diepenbeek, A. (1999). *Veldgids dieren sporen* (2007 ed.). Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Henkens, R., Jochem, R., Jonkers, D., de Molenaar, J., Pouwels, R., Reijnen, M., . . . de Vries, S. (2003). *Verkenning van het effect van recreatie op broedvogels - literatuurstudie en koppeling modellen FORVISITS en LARCH (Werkdocument / Planbureau-werk in uitvoering; No. 2003/29)*. Wageningen: Natuurplanbureau. Opgehaald van <https://edepot.wur.nl/41665>
- Kleijn, D. (2008). *Effecten van geluid op wilde soorten - implicaties voor soorten betrokken bij de aanwijzing van natura 2000 gebieden*. Wageningen: Alterra.
- Krijgsveld, K., Smits, R., & Winden, J. v. (2008). *Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels*. Vogelbescherming nederland.
- Nauta, R., & Pot, A. (2019). *Het prentenboek*. Uitgeverij EXTRA.
- NDFF. (sd). *NDFF verspreidingsatlas*. Opgehaald van www.verspreidingsatlas.nl

NDFF. (sd). *Overzicht protocollen*. Opgehaald van Protocollen:
<https://www.ndff.nl/overdendff/validatie/protocollen/overzicht-protocollen/>

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (Juli 2017). *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl

Rijksoverheid. (2020). *Handreiking woningbouw en AERIUS*.

Twisk, P., Van Diepenbeek, A., & Bekker, J. (2010). *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij.

Websites

www.bij12.nl
www.vleermuis.net
www.waarneming.nl
www.zoogdierverseniging.nl
www.floron.nl
www.sovon.nl
www.ravon.nl
www.vlinderstichting.nl
www.eis-nederland.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.zoogdieratlas.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.wetten.overheid.nl
www.ndff.nl/overdendff/validatie/protocollen
www.atlasleefomgeving.nl
<https://calculator.aerius.nl>
<https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/art17> (nationale rapportage Habitatrichtlijn 2019)
<https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/art12> (nationale rapportage Vogelrichtlijn 2019)

Bijlage 1 Vrijgestelde soorten Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

In de tabel 9 zijn de soorten te vinden die volgen de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen.

Tabel 9. Bijlage 3 behorende bij de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

Bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten

Soort	Categorie	
	NL	Limburg
Stenuil	1	1
Gierzwaluw	2	2
Huismus	2	2
Roek	2	1
Grote gele kwikstaart	3	2
Kerkuil	3	1
Oehoe	3	1
Ooievaar	3	2
Slechtvalk	3	2
Boomvalk	4	3
Buizerd	4	4
Havik	4	3
Ransuil	4	3
Sperwer	4	4
Wespendief	4	3
Zwarte wouw	4	3
Blauwe reiger	5	4
Boerenzwaluw	5	2
Bonte vliegenvanger	5	
Boomklever	5	
Boomkruiper	5	
Bosuil	5	2
Brilduiker	5	
Draaihals	5	4
Eidereend	5	
Ekster	5	
Gekraagde roodstaart	5	
Glanskop	5	
Gauwe vliegenvanger	5	
Groene specht	5	
Grote bonte specht	5	
Hop	5	

Soort	Categorie	
	NL	Limburg
Huiszwaluw	5	2
IJsvogel	5	4
Kleine bonte specht	5	
Kleine vliegenvanger	5	
Koolmees	5	
Kortsnavelboomkruiper	5	
Oeverzwaluw	5	4
Pimpelmees	5	
Raaf	5	3
Ruigpootuil	5	
Spreeuw	5	
Tapuit	5	
Torenvalk	5	3
Zeearend	5	
Zwarte kraai	5	
Zwarte mees	5	
Zwarte roodstaart	5	
Zwarte specht	5	4
Rode wouw		3
Bijeneter		4
Gauwe klauwier		4
Grutto		4
Kramsvogel		4
Kwartelkoning		4
Paapje		4
Ringmus		4
Roerdomp		4
Spotvogel		4
Visdief		4
Wulp		4
Zomertortel		4

Figuur 18. Overzicht categorieën jaarrond beschermde vogelnesten. Bij de groen gemarkeerde soorten is er jurisprudentie die aangeeft dat nesten in de praktijk niet jaarrond gebruikt worden.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van art 3.1 Wnb het gehele seizoen:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Bijlage 3 Aangetroffen plantensoorten

Braakliggend terrein

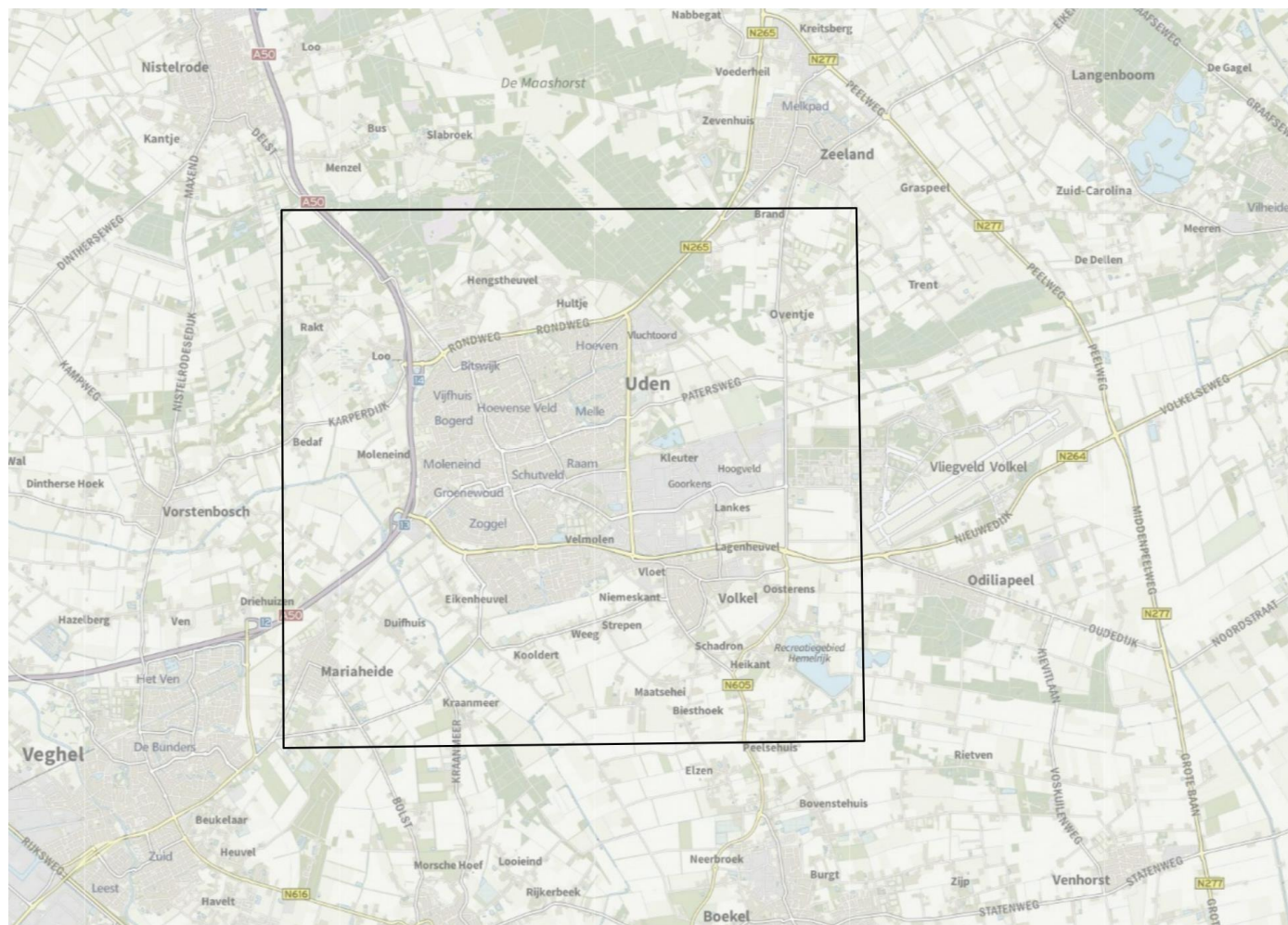
Smalle weegbree (*Plantago lanceolata*)
Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*)
Jakobskruid (*Jacobaea vulgaris*)
Kleine varkenskers (*Lepidium didymum*)
Bezemkruid (*Senecio inaequidens*)
Canadese fijnstraal (*Erigeron canadensis*)
Bijvoet (*Artemisia vulgaris*)
Duizendblad (*Achillea millefolium*)
Avondkoekoeksbloem (*Silene latifolia* subsp. *alba*)
Akkerdistel (*Cirsium arvense*)
Reigersbek (*Erodium cicutarium*)
Reukeloze kamille (*Tripleurospermum maritimum*)
Zwarte nachtschade (*Solanum nigrum*)
Perzikkruid (*Persicaria maculosa*)
Melganzenvoet (*Chenopodium album*)
Grove varkenskers (*Lepidium coronopus*)
Ridderzuring (*Rumex obtusifolius*)
Kransnaalbaar (*Setaria verticillata*)
Keizerskaars (*Verbascum phlomoides*)
Vlasbekje (*Linaria vulgaris*)
Luzerne (*Medicago sativa*)
Sint-janskruid (*Hypericum perforatum*)

Houtsingel

Eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
Gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*)
Gelderse roos (*Viburnum opulus*)
Hazelaar (*Corylus avellana*)
Bittere wilg (*Salix purpurea*)
Rode kornoelje (*Cornus sanguinea*)
Spaanse aak (*Acer campestre*)
Egelantier (*Rosa rubiginosa*)
Hondsroos (*Rosa canina*)
Gauwe wilg (*Salix cinerea* subsp. *cinerea*)

Bijlage 4 Mogelijk te verwachten beschermde soorten Wnb

Hieronder volgt een overzicht van waargenomen beschermde soorten binnen een representatief gebied rond het plangebied (bron: © NDFF 2022-09-07 16:04:53). Met de indicatie 'mogelijk te verwachten' wordt een beoordeeld of de soort een mogelijke vaste rust- en of verblijfplaats heeft binnen de invloedssfeer van de ingreep. De informatie uit de NDFF mag niet zonder toestemming van BIJ12 (Uitvoeringsorganisatie) worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Toetsing op mogelijke verblijfplaatsen van beschermde soorten

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Amfibieën					
Kikkers					
Bruine kikker	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	erblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	108
De bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) komt in zeer vele biotopen voor, zoals bossen, heidevelden, graslanden, ruderaal terreintjes, en duinen. Enige voorwaarde is de aanwezigheid van begroeiing en een strooisellaag of andere vochtige plekken waar hij overdag kan schuilen. In heel open gebieden als agrarische landschappen of zeer droge gebieden komt de soort niet voor.					
Groene kikker (onb.)	Wnb-andere soorten	Ja	Buiten invloedfeer	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedfeer werkzaamheden. Geschikt habitat aanwezig.	93
Binnen het groene kikkercomplex (<i>Pelophylax esculenta</i> synklepton) worden drie soorten onderscheiden. Poelkikker of kleine groene kikker (<i>Pelophylax lessonae</i>), bastaardkikker of groene kikker of middelste groene kikker (<i>Pelophylax kl. esculenta</i>) en de meerkikker of grote groene kikker (<i>Pelophylax ridibunda</i>). De ecologie kan alleen worden bepaald voor de individuele soorten.					
Heikikker	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding.	3
De heikikker (<i>Rana arvalis</i>) is een soort die erg kritisch is ten aanzien van zijn habitat. De habitat waar de heikikker wordt aangetroffen is in zijn algemeenheid te kenschetsen als schraal, ietwat ruig en vochtig. Het bestaat met name uit heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland, maar ook bos en struweel, alles met een hoge grondwaterstand. Waterhabitat is vaak zuur (pH 4 - 5.5) en relatief voedselarm en bestaat uit ondiep, zonbeschenen water. Heidevennen en wateren op hoog- en laagveen zijn de belangrijkste voortplantingswateren.					
Poelkikker	Wnb-Habitatrichtlijn		Buiten invloedfeer	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedfeer werkzaamheden.	6
De poelkikker (<i>Rana lessonae</i>) is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Padden					
Gewone pad	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	64
<i>De gewone pad (Bufo bufo) is vanwege zijn op een terrestrische levenswijze aangepaste huid vrijwel uitsluitend te vinden op het land op enige afstand van het water. Vooral enigszins vochtige, sterk begroeide habitats als bossen, weilanden, akkers, graslanden, spoorwegbermen, duingebieden, begroeide moerassen en braakliggend terrein maar ook parken en tuinen in meer stedelijk gebied zijn een geschikte leefomgeving. Uitgestrekte onbegroeide open landschappen worden vermeden.</i>					
Knoflookpad	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding. Geschikt habitat afwezig.	1
<i>De knoflookpad (Pelobates fuscus) heeft vanwege de gravende levenswijze een voorkeur voor een zanderige tot fijne grindbodem en heeft voedselrijk, stilstaand, visvrij water nodig als voortplantingshabitat. De soort komt in allerlei vegetatietypen voor maar heeft een voorkeur voor zonnige, open, relatief onbegroeide delen afgewisseld met zandige plekken, struikjes en bosschages, omzoomd door houtwallen als zomerhabitat.</i>					
Rugstreeppad	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding. Geschikt habitat afwezig.	31
<i>De rugstreeppad (Epidalea calamita) heeft een voorkeur voor duinen en ruderaire terreinen maar wordt in een breed scala aan landschapstypen aangetroffen. Hoogveen wordt grotendeels gemedend. De soort wordt relatief veel gemeld uit kleine rivierbegeleidende wateren. Voortplantingslocaties kenmerken zich over het algemeen als wateren die zich in de pionierfase bevinden: ondiepe, meestal geheel vegetatielose, meestal tijdelijke watertjes. Voorbeelden zijn volgelopen greppels, regenplassen en karrensporen (rijsporen in het algemeen). In akker- en graslandgebieden plant de soort zich voort in enkele dagen geleden geschoonde sloten, dus sloten die door het schone weer in de pionierfase bevinden. De rugstreeppad doet het niet goed in standaard veedrinkpoelen en komt vrijwel niet voor in beek- en bronmilieus. Een rugstreeppad heeft meerdere zomerverblijfplaatsen die hij in die periode wisselend in gebruik heeft. Als verblijfplaatsen kunnen bestaande ruimtes benut worden, zoals muizenholletjes maar de rugstreeppad is ook goed in staat om zelf te graven in goed vergraafbare grond. Naast ingraven kan dat ook door weg te kruipen onder stenen, afval en in spleten. De overwinteringslocatie dient boven het grondwater gelegen te zijn en te beschermen tegen de vorst.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Dagvlinders					
Bruine eikenpage	Wnb-andere soorten		Buiten invloedsfeer	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedsfeer werkzaamheden.	10
De bruine eikenpage (<i>Satyrrium ilicis</i>) is een vrij zeldzame standvlinder die lokaal voorkomt op de hogere zandgronden in het binnenland, de duinen en Zuid-Limburg. De combinatie van lage eikjes en veel nectarplanten is essentieel voor de vrij zeldzame bruine eikenpage. De meest favoriete nectarplant is braam, maar ook op wilde liguster, sporkehout, jakobskruid en koninginnenkruid zijn de vlinders aan te treffen.					
Grote vos	Wnb-andere soorten		Buiten invloedsfeer	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedsfeer werkzaamheden.	5
De grote vos (<i>Nymphalis polychloros</i>) is een zeldzame vlinder en een echte zwerver die overal kan opduiken. Hij werd met uitsterven bedreigd maar sinds 2019 is op meerdere plaatsen voortplanting geconstateerd. Het is een soort van vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Geschikte waardbomen zijn vooral iep, maar ook zoete kers, peer en sommige wilgensoorten. Er moeten binnen het biotoop ook geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout.					
Grote weerschijnvlinder	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig.	1
De grote weerschijnvlinder (<i>Apatura iris</i>) komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De waardboom is vooral boswilg; soms grauwe wilg. Eitjes worden op de bovenkant van oude blaadjes in vier tot vijf meter hoge wilgen gelegd op warme en beschutte plekken met een hoge luchtvochtigheid. Dit is vooral het geval bij kleine inhammen langs brede bospaden en bij luw gelegen bosranden.					
Iepenpage	Wnb-andere soorten		Nee	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedsfeer werkzaamheden. Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig.	13
De iepenpage (<i>Satyrrium w-album</i>) komt voor waar groepjes iepen (Ruwe iep (<i>Ulmus glabra</i>), Fladderiep (<i>Ulmus laevis</i>) en Gladde iep (<i>Ulmus minor</i>)) bij elkaar staan, zowel in bossen als in (stads)parken. Het is altijd al een zeldzame soort geweest maar wordt de laatste jaren op steeds meer plekken aangetroffen.					
Libellen					
Geleedpotigen - Libellen					
Beekrombout	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig.	3
De beekrombout (<i>Gomphus vulgatissimus</i>) is een soort die meestal wordt geassocieerd meestal met traag stromende laaglandbeken met rijk begroeide oevers. Dat deze beken vaak genormaliseerd zijn heeft geen belemmering te vormen. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten.					
Nachtvlinders					
Teunisbloempijlstaart	Wnb-Habitatrichtlijn		Nee	Geschikte waardplanten, -struiken of -bomen afwezig.	2
De teunisbloempijlstaart (<i>Proserpinus proserpina</i>) is te vinden op open plekken in vochtige bossen, bosranden en andere warme plaatsen waar waardplanten staan. De rupsen van de teunisbloempijlstaart leven voornamelijk van (middelste) teunisbloem, maar soms ook van (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart. Teunisbloemen worden vooral aangetroffen op omgewerkte zandige grond.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Reptielen					
Hagedissen					
Hazelworm	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding.	1
De voorkeurshabitat van de hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>) bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen hebben betrekking op bos- en heideterreinen.					
Levendbarende hagedis	Wnb-andere soorten		Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding.	46
De levendbarende hagedis (<i>Zootoca vivipara</i>) is afhankelijk van een gebied met veel variatie en afwisseling in zowel vegetatie als structuur. Met name de afwisseling van plekken om te zonnen en direct in de dekking te kunnen vluchten is belangrijk. De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen.					
De soort kan zich jaarlijks over een afstand van één tot twee kilometer verplaatsen langs bosranden en open mantelzones op zoek naar nieuw leefgebied.					
Vaatplanten					
Vaatplanten					
Kartuizer anjer	Wnb-andere soorten		Nee	Niet aangetroffen tijdens veldbezoek.	1
Kartuizer anjer (<i>Dianthus carthusianorum</i>) staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond. Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bossages langs bermen en dijken en op leesteenhellingen en zandsteenrotsen. Bloeit van juni tot oktober.					
Kluwenklokje	Wnb-andere soorten		Nee	Niet aangetroffen tijdens veldbezoek.	1
Kluwenklokje (<i>Campanula glomerata</i> L.) staat op zonnige en matig vochtige bodem van kalk- of humushoudend zand, klei of leem. De plant kan tegen lichte bemesting en begrazing. Bloeit van juni tot en met augustus.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Vogels					
Blauwe reiger	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig. Nestlocaties afwezig.	866
Brilduiker	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	134
Ekster	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Nestlocaties afwezig.	1278
Grote gele kwikstaart	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geschikt habitat afwezig.	138
<i>Nestelt graag vlak bij stromend water in een nis in een muur of onder een brug of bij boomwortels in oevers. Ze maken ook gebruik van speciale nestkasten.</i>					
Ooievaar	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig. Nestlocaties afwezig.	290
Raaf	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	4
<i>De raaf (Corvus corax) leeft in Nederland in uitgestrekte gebieden waarin bossen en heide elkaar afwisselen; steeds vaker ook in bosjes in cultuurland. Zoeken voedsel ver van de nestplaats en vliegen soms kilometers om in weilanden of kwelders te foerageren. Afhankelijk van gebieden die rijk zijn aan grondfauna.</i>					
Roek	Wnb-Vogelrichtijn	2	Nee	Nestlocaties afwezig.	449
Zeearend	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig. Nestlocaties afwezig.	7
Zwarte kraai	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Nestlocaties afwezig.	1398
<i>De zwarte kraai (Corvus corone) broedt in (half)open landschappen met bomen, maar ook wel in hoogspanningsmasten. In bossen broeden ze meestal alleen aan de rand. Oude kraaiennesten zijn van belang voor roofvogels en uilen die zelf geen nest bouwen, als boomvalk, torenvalk en ransuil.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Gebouwbewonende vogels					
Boerenwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	941
Gierzwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	2	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten.	652
Huismus	Wnb-Vogelrichtijn	2	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	1225
Huiswaluw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	332
Zwarte roodstaart	Wnb-Vogelrichtijn	5	Buiten invloedssfeer	Geen nestlocaties te verwachten.	520

De zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*) heeft een sterke voorkeur voor warme, droge en lichte biotopen. Verdwijnt weer als de omgeving te groen wordt. De vogel bouwt zijn nest in holten en spleten in bomen, rotsen, of gebouwen. Er wordt veel in steden genesteld. De zwarte roodstaart heeft een voorkeur voor hoge zangposten van twintig meter of hoger.

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Holenbroeders					
Bonte vliegenvanger	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	322
<i>De bonte vliegenvanger (Ficedula hypoleuca) wordt vooral aangetroffen in halfopen loof- en gemengde bossen met een gevarieerde structuur. Ze broeden van nature in boomholten en dan bij voorkeur in eiken. In Nederland vaak in nestkasten.</i>					
Boomklever	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	703
<i>De boomklever (Sitta europaea) broedt in licht soortenrijk loof- en gemengd bos met ondergroei, vooral met oude en hoge bomen. Ook in parken en lanen.</i>					
Boomkruiper	Wnb-Vogelrichtijn	5	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	979
<i>De boomkruiper stelt geen hoge eisen aan een broedplaats; maakt nesten achter loszittende boombast, oude nestkastjes, tussen klimopbegroeiing op bomen, muren of schuttingen en op tal van andere plekken.</i>					
Draaihals	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen nestlocaties te verwachten.	9
Gekraagde roodstaart	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	343
<i>De gekraagde roodstaart (Phoenicurus phoenicurus) is een vogelsoort van oude, parkachtige bossen met weinig ondergroei. Open plekken, oude bomen, graslanden of heiden moeten elkaar afwisselen. Ook in kleinschalig boerenland met oude, lommerrijke erven. Gekraagde roodstaarten zijn holenbroeders, die ook wel van nestkasten gebruikmaken.</i>					
Grauwe vliegenvanger	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	68
<i>De Grauwe vliegenvanger (Muscicapa striata) is voornamelijk te vinden in open loofbossen, gemengde bossen, bosranden met struwelen, parkachtige gebieden en lommerrijke dorpen en boerenerven. Er moet veel ruimte zijn in de kroonlaag om te kunnen foerageren. De Grauwe Vliegenvanger nestelt in nissen en halfopen hopen in bomen maar soms ook in gebouwen. Hij maakt ook gebruik van halfopen nestkasten.</i>					
Groene specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1193
<i>De groene specht (Picus viridis) heeft een voorkeur voor landschap met oude loofbomen, afgewisseld met geschikt open gebied met genoeg mieren. Geschikte nest- en slaapplekken zijn open bossen, bosranden, parken, oude houtsingels en boomrijke tuinen. Hij broedt meestal in een zelfgehackt hol in een oude loofboom. In grote bosgebieden broedt hij vaak alleen langs de randen of rond kale stukken.</i>					
Grote bonte specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1192
<i>De grote bonte specht (Dendrocopos major) broedt overal waar bomen zijn: in bos, park of tuin. Loofbossen en gemengde bossen met een diverse opbouw (jonge en oude bomen, dicht en open bos) zijn favoriet. Het nest wordt uitgehakt in een wat zachtere boomsoort. Past zich makkelijk aan aan omstandigheden, koloniseert nieuwe gebieden met geschikte nestbomen en kan dicht bij mensen broeden.</i>					
Ijsvogel	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen nestlocaties te verwachten.	513

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Kleine bonte specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	155
<i>De kleine bonte specht (Dryobates minor) nestelt meestal in tak van een dode loofboom of een dood deel van een levende loofboom. Meeste nesten in zachte bomen zoals berk, populier of wilg, maar ook wel in beuken.</i>					
Koolmees	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1908
<i>Het nest bevindt zich in de holte van een boom, soms ook in rotsen en muren. Maakt veel gebruik van nestkasten.</i>					
Oeverzwaluw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	219
Pimpelmees	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1481
<i>Het nest bevindt zich in de holte van een boom. Maakt veel gebruik van nestkasten.</i>					
Spreeuw	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	1066
<i>Spreeuwen broeden in holtes van bomen, in nestkasten en in gaten en kieren van gebouwen. Spreeuwen zijn opportunisten en je komt ze dan ook op veel plaatsen in ons land tegen, ook in dorpen en steden. Echte graslandvogel. Grasvelden (van vochtig tot droog) en in veel mindere mate akkers voorzien spreeuwen van insecten en hun larven.</i>					
Tapuit	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding.	76
<i>De tapuit (Oenanthe oenanthe) is een op de grond levende vogel van open terrein zonder struiken en bomen zoals duinen en heidevelden. In het buitenland ook van droge graslanden, hoogvenen, rotsige hellingen en toendra's. Tapuiten broeden in holen, vaak een konijnenhol.</i>					
Zwarte mees	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig.	209
<i>De zwarte mees (Periparus ater) komt in Nederland vooral voor op de zandgronden. Naaldbossen vormen de belangrijkste leefgebieden, vooral bossen met veel sparren. Broedt van eind april tot eind juni.</i>					
Zwarte specht	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen nestlocaties te verwachten.	211
<i>De zwarte specht (Dryocopus martius) komt in Nederland het meest voor in uitgestrekte naaldbossen, afgewisseld door beukenlanen en -percelen. Ze hakken hun nestholte vooral uit in dikke beuken, maar ook Amerikaanse eik, grove den en lariks. Zwarte spechten foerageren graag in jong naalddhout op mieren (vooral houtmieren). Elk broedjaar hakt de zwarte specht een nieuwe nestholte uit. Oude nesten worden in gebruik genomen door allerlei vogels en zoogdieren, waardoor de zwarte specht een belangrijke rol speelt in het ecosysteem van zijn habitat.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Roofvogels					
Boomvalk	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Nestlocaties afwezig.	156
De boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>) is een schuwe soort. Broedt solitair, territoriaal. Bouwt zelf geen nest, gebruikt oud kraaien- of eksternest. Jaagt in open en halfopen land: parklandschappen, heiden en hoogvenen, open duin en moeras, boerenland en dorpen, ook wel in buitenwijken van steden. Broedt in allerlei typen bos, liefst in halfopen bos of aan de randen ervan, ook wel in solitaire bomen; bijna overal waar kraaien en eksters broeden. Dus ook regelmatig in populierensingels, op erven, in hoogspanningsmasten en in stadsparken. Concentraties boomvalken zijn vaak daar waar veel libellen zijn.					
Buizerd	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Nestlocaties afwezig.	1751
Paren hebben meerdere nesten in een territorium en switchen van jaar op jaar, lapt ook oude nesten van andere roofvogels op. Broedt liefst in kruinen van hoge bomen, vaak tegen de rand van het bos, soms lager in struiken, heel zelden zelfs op de grond. Bouwt nest van takken en twijgen. Het nest is groot, ongeveer een meter in doorsnede en 60 cm diep.					
Havik	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Nestlocaties afwezig. Geschikt habitat afwezig.	229
Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Nest meestal hoog in de kroon van een loof- maar meestal een naaldboom. Groot, met basis van stevige takken.					
Slechtvalk	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geschikt habitat afwezig.	1176
Sperwer	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Nestlocaties afwezig.	741
Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Bouwt jaarlijks een nest, waardoor in lang bezette territoria veel oude nesten zijn. Nest vaak dicht tegen de stam in dicht bos. Soms in struiken.					
Torenvalk	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Nestlocaties afwezig.	597
Bouwt zelf geen nest. Broedt in oud kraaiennest, in Nederland tegenwoordig vooral in speciale open of halfopen torenvalkkasten met turf erin. Ook in nissen in gebouwen en in het buitenland op rotsrichels en in rotsspleten.					
Wespendief	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Geschikt habitat afwezig. Nestlocaties afwezig.	188
De wespendief (<i>Pernis apivorus</i>) leeft in loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes. Ook moerasbos en kleinschalig cultuurland met bos. Hij eet vooral larven, poppen, volwassen wespen, bijen, hommels.					
Zwarte wouw	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Geschikt habitat afwezig. Nestlocaties afwezig.	17
Zwarte wouw broedt graag in halfopen, bos- en waterrijke gebieden, zoals rivierdalen met ooibossen, moerasgebieden, maar ook in ander loofbos en veelal aan de rand. Doorgaans in de buurt van visrijke wateren. Broedt ook graag in kolonie blauwe reigers. Een typisch wouwenest is goed herkenbaar aan rommel op nest.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Uilen					
Bosuil	Wnb-Vogelrichtijn	5	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Geschikt habitat afwezig.	134
De bosuil bewoont allerlei landschappen, variërend van loof- en naaldbos tot stadsparken en groene woonwijken. De bosuil broedt overwegend in boomholtes en begint al vroeg in het jaar (soms al in december) met nestelen en broedt over het algemeen van februari of maart tot juni. Binnen het leefgebied moeten voldoende (oude) bomen aanwezig zijn, is heel het jaar voedsel beschikbaar én bereikbaar en moeten er voldoende roest- en broedplaatsen aanwezig zijn.					
Kerkuil	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geen nestlocaties te verwachten.	103
De kerkuil (<i>Tyto alba</i>) is een bewoner van (half)open landschappen, bij ons veelal het boerenland. Hij vestigt zich graag in gebouwen zoals schuren of kerktorens. Broedperiode vanaf februari tot soms ver in het najaar.					
Oehoe	Wnb-Vogelrichtijn	3	Nee	Geschikt habitat afwezig.	18
De oehoe (<i>Bubo bubo</i>) is een echte opportunist als het gaat om voedsel en broedgelegenheid. Waarschijnlijk is er een grote overlap wat betreft biotoop met de havik waarbij de havik overdag jaagt en de oehoe in de nacht. Het stapelvoedsel bestaat uit middelgrote tot grote vogels. In Nederland leven oehoes in de Zuid-Limburgse mergelgroeves en in kalksteengroeves, maar de verwachting is dat ze op steeds meer plekken zullen broeden die ook geschikt zijn voor havikken.					
Ransuil	Wnb-Vogelrichtijn	4	Nee	Nestlocaties afwezig.	56
De ransuil (<i>Asio otus</i>) broedt veelal in oude nesten van eksters of kraaien. Broedt van maart tot en met juli. 's Winters verzamelen ransuilen zich in (soms grote) groepen, vlak bij gunstige voedselgebieden. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen.					
Steenuil	Wnb-Vogelrichtijn	1	Nee	Geschikt habitat afwezig.	336
De steenuil (<i>Athene noctua</i>) schuwt de menselijke omgeving niet en broedt voornamelijk op gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. De steenuil broedt van eind maart tot in juni. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Als schuilplaatsen en broedholen worden oude bomen, schuren, gebouwen en dergelijke gebruikt.					
Zoogdieren					
Evenhoevigen					
Damhert	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig. Te veel verstoring aanwezig.	2
Het damhert (<i>Dama dama</i>) komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden.					
Ree	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Te veel verstoring aanwezig.	283

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Haasachtigen					
Haas	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	159
Konijn	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Sporen aangetroffen.	229
Hondachtigen					
Vos	Wnb-andere soorten	Ja	Nee	Geen sporen aangetroffen.	52
Knaagdieren					
Eekhoorn	Wnb-andere soorten		Nee	Geschikt habitat afwezig. Geen verblijfplaatsen te verwachten.	273

De eekhoorn (Sciurus vulgaris) leeft voornamelijk in uitgestrekte naaldbossen en gemengde bossen waarin naaldbomen overheersen. Ze komen ook voor in parken en tuinen. Ze zijn minder algemeen in kleinere naaldbossen of in loofbossen. De voorkeur van eekhoorns gaat uit naar ouder bos. Eekhoorns nestelen graag in boomholtes, waarin ze goed beschermd zitten. De ingang moet maar 5 cm zijn om binnen te geraken, wat vaak het geval is bij oude spechtenholen. Bij gebrek hieraan bouwt de eekhoorn een bolvormig nest in een boom of grote struik.

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Marters					
Bunzing	Wnb-andere soorten	Ja		Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	29
<i>De bunzing (Mustela putorius) komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor. Ook in dorpen en buitenwijken van steden komt de bunzing soms voor.</i> <i>Het voedsel van de bunzing bestaat uit allerlei dierlijk voedsel zoals konijnen, hazen, ratten, muizen, mollen, vogels, vogeleieren, reptielen, amfibieën en insecten, maar ook vogelkers, bosbes of ander fruit wordt gegeven.</i> <i>De bunzing is vooral 's nachts actief. In de uren na zonsondergang en voor zonsopgang vertoont de bunzing de meeste activiteit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hollen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. Hij bekleedt zijn hol met gras en mos. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. De bunzing graaft soms zelf een hol. Daarbij ontstaat een stortbergje met aarde waardoor het hol sterk lijkt op dat van een bruine rat.</i>					
Das	Wnb-andere soorten	Nee		Geen sporen aangetroffen.	109
<i>De das (Meles meles) leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld.</i>					
Steenmarter	Wnb-andere soorten	Ja		Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	37
<i>De steenmarter (Martes foina) heeft een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt.</i> <i>De steenmarter is een nachtdier dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Hij heeft een veelzijdig menu. Hij eet o.a. muizen, ratten, egels, jonge konijnen, vogels, eieren, kevers, rupsen, kikkers en regenwormen.</i> <i>Steenmarters maken veelal geen echt nest; meer een schuilplaats in een kier of nis met diverse voorhanden zijnde materiaal. De grenzen van een territorium worden gemarkeerd met urine en met geurstof uit kliertjes in de voetkussentjes van de achterpoten (ook geurklieren bij mondhoeken en anus). Dit veroorzaakt vaak geuroverlast bij mensen.</i>					
Wezel	Wnb-andere soorten	Ja		Verblijfplaatsen kunnen niet (binnen invloedfeer) worden uitgesloten.	12
<i>De wezel (Mustela nivalis) is een woelmuisspecialist en veldmuis en rosse woelmuis zijn de voornaamste prooien. Daarom heeft hij in vergelijking met hermelijn en bunzing een grotere voorkeur voor drogere en kleinschalige agrarische habitats, overeenkomstig met veldmuis. Ook op erven en groene delen van dorpen en steden komt de wezel voor.</i> <i>Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij boschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. De wezel is dagactief en afwisselend enkele uren actief en in rust.</i>					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Overige insecteneters					
Egel	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	145
De egel komt overal voor zolang er maar groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels zijn nachtactief. Overdag slapen ze vaak op de kale grond onder dicht struikgewas of in een moeilijk te vinden nest van bladeren, mos of ander materiaal. Ook slapen egels in holtes onder boomwortels, in composthopen of konijnenholen.					
Spitsmuizen					
Huisspitsmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	8
De huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) is een zeer algemene soort die in vrijwel geheel Nederland voorkomt. Huisspitsmuizen leven in allerlei soorten gebieden. In graslanden, bosranden, weiden, tuinen, parken, heggen en het gehele jaar door ook in gebouwen. Ze geven de voorkeur aan droge leefomstandigheden. In de nabijheid van menselijke nederzettingen is de huisspitsmuis vaak te vinden in huizen, boerderijen, stallen, schuren of kelders.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Vleermuizen					
Franjestaart	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Geschikt habitat afwezig.	4	
De franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>) wordt met name aangetroffen in bosrijke gebieden met waterpartijen of waterrijke gedeelten. Recent is duidelijk geworden dat franjestaarten ook wel boven en langs kleinschalige weilanden of akkers jagen en in open veestallen. De kraamkolonies bevinden zich vooral in boomholten, maar ook gebouwen worden soms gebruikt (vooral oude schuurtjes). De soort overwintert koele en vochtige plaatsen, als grotten, mijngangen, bunkers, kelders en forten.					
Gewone dwergvleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten.	253	
De gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>) is een gebouwbewonende soort. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. In Oost-Europa worden ze ook in bomen en grotten gevonden. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Massa-winterverblijfplaatsen worden aangetroffen in hoge en massieve gebouwen waar ze vorstvrij kunnen overwinteren.					
Gewone grootoorvleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten.	21	
De gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>) gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden voornamelijk aangetroffen in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten, maar ook in gebouwen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders. Overwinterende gewone grootoorvleermuizen zijn echter ook op zolders en in kerktorens, en een enkele keer in boomholtes gevonden.					
Laatvlieger	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten.	31	
De laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>) is een gebouwbewonende soort. Een enkele keer zijn ze ook in bomen te vinden. Ze bevinden zich voornamelijk in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. In vleermuiskasten worden laatvliegers zelden aangetroffen.					
Ruige dwergvleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten.	1	
De ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>) jaagt vooral half open bosrijk landschap. Ze jagen ook graag bij straatlantaarns, maar bebouwing en open gebied zijn minder in trek. Uit het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend.					
Watervleermuis	Wnb-Habitatrichtlijn	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten.	3	
De watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>) houden zich vooral op in open bebost terrein in de buurt van water. De kraamkoloniën bevinden zich in boomholten, rotsspleten en zolders. De ingang naar de kolonie kan zich minder dan een meter van de grond bevinden. Mannetjes leven solitair of in kleine groepjes. Deze verblijven in muren, onder bruggen en in spleten. Watervleermuizen overwinteren in koude, vochtige ondergrondse hollen, waaronder grotten, mijnen, kelders en oude putten.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld Cat. jaarrond beschermd nest	Te verwachten	Motivatie	Aantal waarnemingen
Ware muizen					
Bosmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	710
De bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) komt, ondanks zijn naam doet vermoeden, voor in zowel bossen als open terreinen, zolang er maar voldoende dekking is zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen. De bosmuis is te vinden in duinen, heide, akkers, wegbermen, niet te natte rietlanden en braakliggend land. Maar ook in boomgaarden, parken en tuinen. In zeer natte terreinen en open weilanden komt hij niet voor.					
Dwergmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	5
De dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) komt voor in hoog gras, zeggen en graan- en rietvelden, ruigten en dijkbegroeiing, maar ook in kreupelhout, houtwallen, hagen, braamstruiken en in de duinen. Hij heeft geen duidelijke voorkeur voor droge of natte gebieden. Vooral de aanwezigheid van hoogopgaande dichte vegetatie is van belang. De soort komt nauwelijks voor in intensief gemaaide gebieden. In de winter zoeken de dieren soms graanschuren, hooimijten of strobalen op.					
Woelmuizen					
Rosse woelmuis	Wnb-andere soorten	Ja	Ja	Geschikt habitat aanwezig.	27
De rosse woelmuis (<i>Myodes glareolus</i>) leeft bij voorkeur in loof- en gemengd bos met daaronder een struik- of kruidlaag, maar hij komt ook voor in jonge aanplant en in naaldbos. Ook leeft hij in houtwallen, heggen, bosranden en parken. Hij waagt zich zelden in open gebieden zonder beschutting.					
Woelrat	Wnb-andere soorten	Ja	Buiten invloedsfeer	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedsfeer werkzaamheden.	4
De woelrat (<i>Arvicola amphibius</i>) komt voornamelijk voor langs schoon, stilstaand water, zoals beken, rivieren, sloten, greppels en meren. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met een gelijkmatige waterstand met steile oevers die begroeid zijn en die meerdere vegetatielagen hebben. De oever moet maximaal 1 meter hoog zijn en het water minimaal 20 cm diep. Hij kan ook aangetroffen worden verder weg van het water, in boomgaarden en op akkerland, maar dan vaak ondergronds in gangenstelsels.					